

DABARTIES BILDESIOUS

Katalikai Meldžiasi Už
Arkivyskupą Stepinac

Vatikanas — Vatikanio radio padavė tokią žinią: "Katalikai susirinko Zagreb miesto bažnyčiose tokiomis didelėmis miniomis pasimelsti už jų Arkivyskupą Stepinac, kuris yra Tito valdžios teisiama, kad policija uždraudė daugiau kaip penkiems žmonėms susirinkti prie bažnyčios".

Taipgi pranešama, kad Tito pareigūnai tebeareštuoja kunigus Jugoslavijoje.

Raudonosios Armijos Karininkas Prasitarė Apie Katino Žudynes

New York (LAIC) — Varšuvos slaptasis (pogrindžio) laikraštis "Polska" rašo: "1945 metų rugsėjo 21 d. vienoje Varšuvos kavinėje girtas raudonarmietis kapitonas Dipkov iš 52 pėstininkų pulko, besiginčydamas su lenkų karininku, sušuko: "Aš tokius kaip tu, šimtais šaudžiau Katine". Kiti raudonosios armijos karininkai čia pat Dipkovą paėmė už parankių ir išsivedė.

Kaip žinoma, Katinių miškas randasi netoli Smolensko.

Ten, 1940 metų pavasaryje, NKVD, buvo sušaudyta apie puspenkto tūkstančio lenkų karininkų belaisvių (vokiečių propaganda skelbė esą ten buvo sušaudyta apie 11,000).

Buvo tai karininkai paimti į rusų belaisvius 1939 m. rudenį, daugumoje kilimu iš rytinių Lenkijos sričių. Jų tarpe nemažai vilniečių. Iš viso, lenkai pasigenda apie 15,000 karininkų. Kur buvo sušaudyti kiti — žinių, tuom tarpu, nėra.

Katinių miške sušaudytieji priklausė tik vienai belaisvių stovyklai — Kozelsk.

Bolševikai Perredaguoja Šv. Raštą

New York (LAIC) — Kaip praneša IP agentūra, komunistinė cenzūra Lenkijoje pradėjo ištaisyti net šv. Rašto tekstus. Pav. vienoje vietoje kur pasakyta, kad žydai nužudė Kristų, "pataisė": "Valdantieji sluoksniai nužudė Kristų".

Misijonierių Seminarija Priėmė 14 Ex-Kareivių

Holy Trinity, Alabama — Pietinėse valstybėse yra didis ir realus trūkumas katalikų kunigų ir misijonierių. Taigi labai džiugu pastebėti, kad šį rudenį 14 buvusių kariai į Misijonierių Švč. Trejybės Tar-

MAKE EVERY
PAY DAY
BOND DAY
Join The Pay-Roll
SAVINGS PLAN

'Boys' Town' Našlaičių Berniukų Choras Koncertuos Bostone

Tai bus pirmas kartas, kad pagarsėjęs našlaičių berniukų choras iš "Boys' Town" (Berniukų Miesčiųkas), tolimoje Omaha, Nebraska, išnėdys koncertą Symphonv Hall, Bostone, spalio 25 ir 31 dd.

Chorą sudaro 40 dainininkų, nuo 12 lig 18 metų amžiaus berniukai, globoje Prelato Flanagan, šio mėsio našlaičių įsteigėjo. Koncertinėje programoje bus sudainuota liaudies dainos, bažnytinės giesmės ir klasiški kūriniai.

Paskyrė 156 Milijonus Tremtinių Selpimui

Lake Success, N. Y. — Jungtinių Tautų ekonominė ir socialinė tarva vienbalsiai užėyrė \$156,000,000 biudžetą tremtinių arba išvietintų asmenų šelpimui 1947 metais.

Šį biudžetą dar turi patvirtinti UN susirinkimas.

Kaip žinoma, tremtinių arba išvietintų asmenų šelpimu nebesirūpins UNRRA, bet Jungtinės Tautos negali palikti jų be jokios pagalbos.

OPA Leido Pakelti Kainas Valgyklose

Washington, D. C. — OPA (Kainų Kontrolės Administracija) leido pakelti kainas 15 nuosimčių valgyklose. Šis leidimas įsigalioja ketvirtadienį, spalio 10 d.

GRAIKAI IR SLAVAI GAVO PO 100 MILIJONŲ DOLERIŲ

Ethiopijai Paskyrė 25 Milijonus — Albanija Nieko Negavo

Paryžius, spalio 7 — Europos Taikos konferencijos Italų Ekonominė Komisija 11 balsų prieš 4 nu-balsavo, kad Italija turi sumokėti \$225,000,000 reparacijų, iš kurių Graikija gaus \$100,000,000 ir Jugoslavija — \$100,000,000. Etiopijai gaus \$25,000,000. Albanija nieko negaus iš Italijos.

ny ordina, studijuoti kuni-giškus mokslus.

Pažymėtina, kad kiekviena seminarija Amerikoje turi didelį skaičių karių, kurie pasiryžę būti kariais kovoje prieš bedievybę ir klaidatikybę.

Dvasiškas Atbudimas Ispanijoje

Santiago, Chile — Prelatas Oscar Larson, sugrįžęs iš Pax Romana Kongreso, kuris įvyko Salamanka, Ispanijoje, labai aukštai iškėlė dabartinį Ispanijos dvasišką, intelektualiską, meninišką ir prekybinį atgimimą.

DARBININKAS

AMERIKOS I

K. SVENTO JUOZAPU DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

VOL. XXXI — No. 76.

TEL. SOUTH Boston 2680

ADIENIS (Tuesday), SPALIŲ (October), 8 D., 1946 M.

TEL. SOUTH Boston 2680

FIVE CENTS.

Jungtinėse Valstybėse išsekęs mėsos išteklis parduotuvėse, dažnai matosi šios rūšies būriai žmonių prie uždarytų parduotuvėlių durų, laukiančių, ar kartais neatsidarys parduotuvės durys, ir, ar nepagaus kokio svoro mėsos nusipirkti. Šis būrys matomas New York City marketų aikštėje.

Veteranai Turi Patikrinti Balsavimo Sąrašą

Boston, Mass. — Adv. Joseph M. McDonough, Gubernatoriaus Tobino Didžiojo Bostono kampanijos vedėjas, pastebėjo, kad visi veteranai, kurie balsavo būdami karo tarnyboje ir dabar yra grįžę atleisti iš tarnybos, privalo patikrinti ar jų vardai yra įtraukti į balsavimo sąrašą. Jeigu nėra įtraukti, tai jie turi užsiregistruoti prieš spalio 16 d.

ORLEANS KATALIKAI GAUNA DOVANĄ

Mrs. Townsend Pastatys Bažnyčią

Orleans, spalio 7 — Šis dieną pasižada, o kitą dieną jaus sulaužti.

Visos tautos, tarp kurių ir lietuvių tauta, labai gėmėlis. Mrs. Harry P. Townsend pažadėjo pastatyti to miestelio katalikams bažnyčią. Kontraktoriai jau pradėjo statymo darbą.

Naujoje bažnytelėje bus dël 422 žmonių sėdynių.

Mrs. Townsend yra mirusio Harry Pond Townsend, buvusio H. P. Townsend Manufacturing Co. iš Hartford savininko, žmona.

Raudonieji Privertė Amerikiečius Aprūpinti Gasolinu

Vienna, Austrija, spalio 7 — Rusija yra užgrobusi Austrijos didžiuosius Zistersdorf žibalo šaltinius. Rusai yra pasižadę aprūpinti Austrijos gyventojus gasolinu, bet savo pažadėjimų neišlaikė.

Jung. Valstybių karo jėgos buvo priverstos duoti Austrijos gyventojams gasolino iš savo sandelių, kurį laikė armijos reikalams. Taip tai Rusija laikosi savo pasižadėjimų. Vieną

FLORIDA PASIRUOŠUS AUDRAI

Miami, Florida, spalio 7 sričių gyventojams įsakoma išsikraustyti.

Smarki audra perėjo Kubą. Vėjas siautė 112 mylių greitumu ir traukė link Floridos. Pietinė Florida, sako Johnson, federalis audros pranašautojas, tikrai bus paliesta audros.

Raudonasis Kryžius, armijos ir laivyno personalas yra pasiruošęs gelbėti gyventojus. Iš kaikiurių

Užmušė 4 Autobuso Nelaimėje

Hackensack, N. J. — Autobusu važiuo žydai į savo pamaldas, kuris trenkė į sunkvežimio - treilerį. Toje nelaimėje užmušė 4 asmenis ir sužeidė apie 35.

Ką pasakoja vyras

tik ką rugpiūčio mėn. išvykęs iš Lietuvos

— "Išduok partizanus, gausi vizą". — Slapti radijo siuntuvai ir laikraščiai Lietuvoje. — Mačiau nužutą ūkininką Skuodo mieste. — "Strėbokai" labai geria ir plėšia ūkininkus. — Žydukas apie SSSR: "Jei nevegai, tai nevalgysi". — Gallionai degtinės raudonoms širdims minkinti. — 4,000 rublių už paltą. — Kokius anekdotus žmonės pasakoja. — Mano pasikalbėjimas miestely su darbininkais. — Apie ¼ Lietuvos žmonių išvežta. — Kaip su bažnyčiomis? — Atsilankymas Maskvoje. — Kolionė per Rusiją.

NELAUKTA STAIGMENA

Gausiai prisirinkusi buvo lietuvių svetainė rugsėjo 29 d., Chicagoje per ALT surengtą konferenciją. Kalbėtojai iškėlė krūtinus sunkumus Lietuvoje. Staiga iš minios pasikelia pagyvenęs vyras ir užvestas ant scenos prabyla:

— Viskas, ką kalbėtojai pasakė apie Lietuvą, viskas teisybė. Aš tik šandien atvykau į Chicago, tiesiai iš Lietuvos.

Tai buvo Kostas Žilinskis, Lietuvoje gyvenęs Puodkelių kaime, Skuodo valsčiuje. Jis — Amerikos pilietis, tai pasisekė jam iš Lietuvos išsiveržti į U. S. A. Atvažiavęs pas savo pažįstamus Joną ir Katrioną Jackus, 6504 S. Rockwell, nerado jų namie. Sužinojęs, kad jie nuvykę į suvažiavimo salę, ir patenai nukeliavo, ir čia mes jį sutikome.

KELIONĖ Į MASKVĄ

— Na sakykite, ar seniai iš Lietuvos, kaip jums pakušė vieną Anglijos laisvę ištrūkti, — klausiu kūrą ir kitą sužeidė prie jį.

— Niekaip nebūčiau išvažiavęs, jeigu nebūčiau USA pilietis. Pilietybę įsigijau tuo būdu, kad nuo

1909 metų iki 1939 metų gyvenau Amerikoje, Chicagoje. Per tą laiką keturis kartus buvau aplankęs Lietuvą, bet 1939 m. vasarą nuvažiuoju į Lietuvą sutvarkyti savo malūną, užėjo karas ir taip palikau Lietuvą. Karo metu nebuvo drąsu važiuoti, o paskiau ir nebebuvo galima, nes iš Kauno išvyko USA pasiuntinys, o rašomieji laiška i pasiuntinybės Maskvoje, tikriausiai, nenueidavo. Per tą laiką atėmė mano sunkiai uždirbtą nuosavybę — malūną. Lyg norėdamas pasiskusti, nuvažiuoju birželio vidury į Vilnių. Būdamas stotyje, klausiu tarnautoją, ar galima važiuoti į Maskvą. Jis sako — pirk bilietą, ir važiuok, traukinys stovi. Aš to tik ir laukiau, kada galėsiu susisiekti su Amerikos pasiuntinybe. Sėdau į traukinį ir nuvažiuoju. Per porą valandų pasiuntinybėj atlikau reikalus, bet grįžti greit negalėjau, nes traukiniai buvo perpildyti, viešbučiuose vietos negalėjau gauti, tai pasiuntinybės tarnautojai man davė kambarėlį ir jame prabuvau dvi paras.

SUNKUMAI IESKANT IŠVAŽIAVIMO VIZOS

Grįžęs į žemaitiją pajutau, kad paštu susisiekti man neįmanoma su pasiuntinybe, tai dar du sykiai nuvažiuoju į Maskvą ir galutinai gavau popierius. Reikėjo gauti išvažiavimo vizą. Nuvykau į Vilnių. Vizų skvriuje — rusas, tik lietuvių vertėjas. Niekaip nenorėjo duoti išvažiavimo vizos — vis sakė — tavo gyvenamas Lietuvoje laikas per daug užtęstas ir t. t. Išvedęs į Tėsinys 5 pusl.

Maskva Atmetė Byrnes Pasiūlymą

Maskva, Rusija, spalio 7 kaip tik atliks gerą tikslą, — Jung. Valstybių sekr. Byrnes pasiūlė Rusijai sudaryti keturių didžiųjų sutartį, kuri garantuotų Vokietijos nuklingavimą ir demilitarizavimą, 40-čiai metų.

Maskva per savo organą "Pravda" vėl atmetė tą pasiūlymą.

Milton Parapija Gavo Karo Koplyčią

Milton — Kun. Keenan, šv. Elžbietos naujai įsteigtos parapijos klebonas, gavo laišką iš Generolo Luther Miller, kariuomenės aukščiausio kapeliono, kad Milton'o nauja parapija gali pasiimti Camp Miles Standish, Taunton, kariuomenės stovyklos koplyčią.

Toji koplyčia erdvi ir

Žvaigždžių Kritimo Paroda Šią Savaitę

Cambridge, Mass., spalio srityse kritimas užsietas 7 — Harvardo astronomai jau pastatė teleskopus tirti krinčiančias žvaigždes. Astronomai sako, kad meteorų kritimas bus matomas ir rytinėse valstybėse trečiadienio vakare, spalio 9 d., apie 10 valandų. Kitose Jung. Valstybių

IVAIRIOS ŽINIOS

LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESO PROGRAMA

New Yorkas. — Lietuvių Katalikų Kongresas artėja ir drauge primena, kad lietuviai katalikai būtų jam pasiruošę.

Lietuviai gali didžiulius, kad šį jų žygi globoti sutiko kardinolas Spellmanas, tuo būdu suteikdamas ypatingos svarbos šioms lietuvių katalikų pastangoms.

Pagrindinė kongreso diena — sekmadienis, spalio 20.

Aušros Vartų bažnyčioje tą dieną 10:45 val. bus iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvaus vyskupas Steven Donahue, atstovaujdamas kardinolą Spellmaną.

Kongreso atidarymas įvyks 2 val. po pietų "Pennsylvania" viešbutyje.

Kongreso dalyviai čion išgirs svarbių kalbų. Yra pakviesti atsakingi lietuvių ir amerikiečių kalbėtojai, tarp jų ir kiti tik iš Europos atvykę asmuo iš tarpo tų, kurie ėjo atsakingas pareigas Lietuvos laisvės kovoje.

Į posėdžius atvyks vyskupas Steven Donahue ir kalbės susirinkusiems.

PROGRAMA VAKARE

Posėdžiams pasibaigus, po trumpos pertraukos, to pat salė bus įdomus muzikos ir literatūros vakaras.

Programoj pasirodys žymi lietuvių pianistė B. Nasytytė - Smetonienė, savo kūrinys skaitys poetas J. Aistis - Aleksandravičius, iš Kanados atvykusi rašytoja Marija Aukštaitė ir A. Vaičiulaitis. Dainuos Angelų Karalienės choras ir taip pat bus atlikta solo dainų.

Tuo bus baigta pirmoji kongreso diena, į kurią kviečiami visi lietuviai katalikai.

Pirmadienį, spalio 21 d., bus Federacijos posėdžiai, kurie prasidės 10 val. Juose dalyvaus draugijų igalioti atstovai.

Ką Kiti Rašo Apie Lietuvą Ir Lietuvius

New York (LAIC) — Ukrainiečių laikraštis

"Svoboda" įsidėjo K. Vidiškausko paaiškinimą apie "lietuviškai kalbančius maskolius", kurie sovietams pasidavę, bando pakentti patriotų pastangoms išlaisvinti Lietuvą.

— Lenkų laikraštis "Ameryka - Echo" praneša apie Norvegijoje įsteigtą stovyklą dėl "Soviet Disputed Persons" (Nenustatytieji Sovietų piliečiai). Tose stovyklose esą Lietuvos piliečių bei asmenų kilusių iš Klaipėdos krašto.

Yra tai, matomai, naujas Norvegų bandymas išsiskirti iš nemalonaus Sovietų spaudimo.

— Ukrainiečių "Svoboda" pranešė apie Lietuvos reikalų gynimą USA Senate.

— "Gwiazda Polarna" cituoja Meridel Le Sueur knygą "North Star Country", kurioje autorė, be kitų dalykų, užsimena apie lietuvių imigraciją į USA: esą, Kosciuszko pasakojimai apie šios šalies derlingumą, ir turtus, daugeli lietuvių palenkė vykti į Ameriką. Laikraštis dėl to abejoja, esą, vargiai, ar Kosciuszko mokėjęs lietuviškai, vargiai ar jo pasakojimai pasiekę lietuvių, vargiai ar tais laikais įsai galėjo USA vaizduoti kaip daug žadančią šalį.

— "Ameryka - Echo" išspausdino išsamią Dr. W. Rosinski studiją pavadinimą "Vidurinės ir Balkanų Europos klausimai". Straipsnyje iškeliama dabartinė Lietuvos priespauda ir cituojami Roosevelt ir kitų USA aukštųjų pareigūnų žodžiai, kad Lietuvos nepriklausomybės pradimas yra tik laikino pobūdžio reiškinys.

8 Metų Apaštale Atvedė 9 Seimos Narius į Katalikybę

Elmira, N. Y. — Carolyn Smith, 8 metų pavyzdinga apaštalė, per savo pašventimą ir rūpestingumą atvedė ištisą šeimą į tikėjimą ir katalikybę.

Mažoji Carolyn ką tik priėmė Pirmą Šv. Komuniją, ir tuomet atliko didį apaštalavimo darbą. Belankydama pirmos Komuni-

jos pamokas, Carolyn pakvietė jos draugę, 7 metų amž., Sandra Benjamin, lankyti pamokas. Kuomet atėjo laikas priimti pirmą šv. Komunią, kunigas pranešė Sandrai, kad ji negali priimti šį Sakramentą be krikšto. Nuliūdusi mergaitė nusiskundė savo tėvams, ir pasakė kunigui, kad jos šeimos penki broliai ir viena sesytė nebuvo krikštyti ir kad jos tėvai nebelenko jokios bažnyčios.

Carolyn, jauna apaštalė, paragino jos draugę, Sandra, tėvus pasikalbėti su kunigu, ir kunigui tarpininkaujant, visa šeima pradėjo tikėjimo pamokas, ir už poros mėnesių visi šeimos nariai priėmė pirmą šv. Komunią. Carolyn su didžiu džiaugsmu ir liepsnojančia širdimi stebėjosi pamąčius Sandros tėvelius, penkis brolius ir sesutę prie Viešpaties stalo.

Trys Sūnūs Atnašavo Šv. Mišias Už Savo Tėvą Ligoninėje

Cambridge, Mass. — Sekmadienį, spalio 6 d. Mr. ir Mrs. Jeremiah E. Murphy, gyv. East Milton, minėjo savo 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Mr. Jeremiah Murphy yra sergantis ir gulį šv. Dvasios ligoninėje, Cambridge. Jis yra 81 m. amžiaus ir supalaiduotas.

Murphy trys sūnūs Jėzuitai atėjo į ligoninę ir koplyčioje atnašavo šv. mišias savo tėvų intencijai.

Vokietis Vyskupas Rusų Nubaustas Už Pasireikimą Rinkimuose

Berlin — Vienintelis vokietis vyskupas Rusų zonoje, vyskupas Legge, paragina tikinčiuosius balsuoti pagal jų jautikinius rinkimuose, ir už tai buvo nubaustas.

Vyskupijos laikraštis buvo suspenduotas ir sumažinta giso racija namų šviesai. Taipgi jam uždrausta išvažiuoti iš zonos dalyvauti vyskupų suvažiavime Fuldoje.

Truman Už Žydų Įleidimą Palestinon

Washington, D. C., spalio 7 — Prezidentas Truman atskleidė į Anglijos premjerą Attlee, prašydamas įleisti Europos žydus į Palestiną. Jis apgailestauja, kad pasitarimai Londone nedavė gerų rezultatų.

Iš Europos praneša, kad Anglijos premieras Attlee turėjo pasitarimą su Jung. Valstybių sekr. Byrnes. Spėjama, kad kalbėjosi dėl Prezidento Truman pareikšimo žydų įsileidimo klausimu.

Pasaulio žydai labai patenkinti Prez. Truman pareikšimu.

Nėra žmogaus, kuris būtų visiškai blogas, nė nėra žmogaus, kuris būtų visiškai geras. K. J. N.

Britanija švėsdama šešių metų sukaktį kovos už Britaniją išleido savo didžiulius bombierių paradoje. Tos šventės paradoje dalyvavo ir Jung. Valstybių bombierių.

Paruošė Procedūrą Greitesniam Konferencijos Užbaigimui

Paryžius, spalio 7 — Paryžiaus diskusijų Paryžiaus taikos konferencija paruošė procedūros taisykles, kad iki spalio 15 dienos būtų galima užbaigti diskusijas Italijos, Rumunijos, Bulgarijos, Vengrijos ir Suomijos taikos sutarčių reikalu.

Visos kalbos bus apribotos 30 minučių. Kaip žinoma, Rusijos užsienio ministeris Molotovas yra išvykęs į Maskvą. Tai pirmadienio sesijoje pirmininkauja Anglijos užsienio sekretorius Bevinas. Per sekančias tris dienas pirmininkaus Molotovas.

Rusija labai pyksta ant Amerikos ir Anglijos dėl Australijos pasiūlymo priėmimo įsteigti tarptautinę komisiją prižiūrėti Italijos reparacijų mokesčių. Kaip žinoma, tą pasiūlymą priėmė 12 balsų prieš 8.

Ukrainiečių Delegacija Paryžiuje — Ukrainiečių delegacija rugsėjo 16 d. įteikė Paryžiaus Taikos Konferencijai užjūryje gyvenančių ukrainiečių vardu išsamų memorandumą, kame reikalaujama visiškai Ukrainai nepriklausomybės. Memorandume be to protestuojama prieš Ukrainos var-dą sistemingą falsifikavimą, naudojant Maskvos iškamsas kaip Manuiskį, ir prieš maskolių dabar vykdomą terorą Ukrainoje.

Ukrainiečių delegacijai

Paryžius (LAIC) — Ukrainiečių delegacija rugsėjo 16 d. įteikė Paryžiaus Taikos Konferencijai užjūryje gyvenančių ukrainiečių vardu išsamų memorandumą, kame reikalaujama visiškai Ukrainai nepriklausomybės. Memorandume be to protestuojama prieš Ukrainos vardą sistemingą falsifikavimą, naudojant Maskvos iškamsas kaip Manuiskį, ir prieš maskolių dabar vykdomą terorą Ukrainoje.

Ukrainiečių delegacijai

Chungking, Kinija, spalio 7 — Kiniečių ir Amerikiečių žinios paduoda, kad puslaikinės Lolo tautelės nariai vakarų dykumoje nušovė Amerikos lėktuvą, ir jam nusileidus, suėmė pilotą ir kitus 31 asmenį. Amerikiečiai ieškojo pirmojo lėktuvo įgulos.

REIKALAUJA ĮLEISTI DAUGIAU ŽYDŲ Į AMERIKĄ

New York, rugs. 30 — Kongresas pravesė įstatymą dėl įleidimo daugiau žydų į Ameriką.

Jis pataria sudaryti žydų valstybę Palestinoje, kad ir daugiau žydų ten galėtų įvažiuoti ir apsigyventi.

Paskutinis BALF Seiman Kvietimas

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo — United Lithuanian Relief Fund of America — Seimas įvyks spalio-October 18-19 d.d., McAlpin viešbutyje, 34th Street ir Broadway, New Yorke.

Seimas prasidės 10 val. ryte. Patikrinus BALF skyrių atstovų įgaliojimus, tuojau bus einama prie darbotvarkės vykdymo. Direktorių Tarybos valdyba yra numaciusi pasiūlyti Seimui tokį darbotvarkės projektą:

1. Seimo prezidiumo, sekretoriato ir komisijų rinkimas.

2. BALF valdybos pranešimas apie BALF dviejų metų veiklą: a) pirmininko; b) pirmininko pareigas ėjusio; c) sekretorės; d) vice-pirmininkų e) išdininiko ir kt.

3. Pranešimų svarstymas ir priėmimas.

4. Pranešimas iš kelionės po Europą — kun. Dr. Juozo B. Konciaus.

5. 1947 metų veiklos programa: a) metinio biudžeto ir pašalpos programos siūlymas ir priėmimas. b) Biudžeto sukėlimo kvotų paskirstymas. c) 1947 metų piniginių aukų vajeaus planas ir programa. d) Daiktinių aukų vaju paskyrimas

6. BALF skyrių atstovų siūlymai ir pageidavimai.

7. Lietuvių našlaičių globojimas ir aprūpinimas.

8. Lietuvių pagėlių įkurdinimo klausimas.

9. BALF Direktorių Tarybos rinkimai.

10. Nauji sumanymai, rezoliucijos ir pareiškimai.

Seimas bus užbaigtas iškilminga vakariene šeštadienį, spalio 19 d., 7:30 val. vak., McAlpin viešbutyje.

Vakarieneje bus kalbų ir muzikos programa.

Garbės svečiais kalbėtojais bus Lietuvos įgaliotasis Ministeris Washington pulk. Povilas Žadeikis, senatorius Owen Brewster, kun. Dr. Juozas B. Koncius ir adv. Rapolas Skipitis, šiomis dienomis atvykęs iš Europos, buvęs Draugijos Užsienio Lietuviams Remti pirmininkas.

Muzikalinę programą išpildys artistė Barbora Darlys ir pianistė Giedrė Gudauskienė, neseniai atvykusi iš Vokietijos.

Visi BALF skyriai prašomi pasirūpinti, kad jų išrinkti atstovai tikrai atvyktų į Seimą. Nuo šio Seimo priklausys labai daug kas. Į jį yra atkreiptos tūkstančių lietuvių pagėlių akys, širdys ir rankos. Neapvil-kime jų! Sukaupkime visas jėgas, kad BALF Seimas praeitų darniausiu pasisekimu.

BALF Valdyba.

RED SOX LAIMĖJO 1946 SERIES

St. Louis, spalio 7 — Vakarų protestantų ministras ir žydų rabinas ir atlaisvintasis baseball žaidėjas tarp Boston Red Sox ir St. Louis Cardinals ratelių.

Boston Red Sox laimėjo 3 prieš 2.

Pamaldos Lėktuve Už 39 Žuvusių Lėktuvo Nelaimėje

Stephenville, Nfld., spalio 7 — Vakarų iškilo lėktuvas virš 1200-pėdų virš kalnų arti Harmon Field, kur pereitą ketvirtadienį susidaužė lėktuvas ir 39 asmenys žuvo, katalikų kunis pasitraukė.

Iš Kur Lietuvos Partizanai Gauna Ginklų

New York (LAIC) — Lietuvių partizanų būrys, kaip praneša "Holla", Vilniaus krašte, Juratiškių stotyje, užpuolė raudonarmiečių sandėlį ir pasigrobdaužė ginklų bei šaudmenų — pasitraukė.

Salvage More Suds!

Mrs. Thomas C. Tarbox, of Fairlawn, N. J., needs lots of soap to keep her house and family clean. Therefore she is especially vigilant about salvaging every drop of used cooking fat. She knows that is the only way to increase her supplies of soap, and other hard-to-get products.

Fur Snowsuits

Fur snowsuits for small fry outside the arctic circle. Soft, lustrous fur makes durable and waterproof by a plastic coating. The suits are fine for tramping back and forth to school, for the backyard snowball fight, for coasting. Mother will approve because the fur, in addition to its sturdiness, requires no special pampering, is reasonably priced. Designs by Max Koch in red, white and brown Bonmouth (Eitington-dyed lamb), revolutionary new processed lambskin which is vastly extending the range of uses for which fur is practical.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$4.00 Amerikoje metams \$4.00
Domestic once per week yearly \$2.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly \$5.00 Užsieny metams \$5.00
Foreign once per week yearly \$2.50 Užsieny 1 kart savaitėje metams \$2.50

DARBININKAS

966 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

Nurembergo Teismas

Po dešimties mėnesių nuodugnaus tardymo, karo kriminalistų nacių teismas pasibaigė. Patys stambiausieji nusikaltėliai nuteisti mirti, kiti kalėti, trys paleisti dėl trūkumo įrodymų. Pastebėtina, kad didžiausi nusikaltėliai, nors ir kariškiai, pasmerkti ne sušaudyti, bet pakarti. Tuomi norima pabrėžti, kad jie baudžiami ne už kariškus veiksmus, bet už kriminališkus darbus: belaisvių ir nekariaujančių kankinių bei žudymą, plėšimus, smurtą ir t.t.

Netenka abejoti, kad Nurembergo teismas nuodugnai ištyrė dokumentus, įrodančius nuteistųjų kaltę. Teisėjai norėjo būti sąžiningi, todėl taip ilgai jie svarstė įrodymų teisingumą. Reikia pripažinti, kad teisėjams teko rišti labai keblus uždavinius, nes pasaulio istorijoje nėra dar buvę panašaus teismo. Būdavo taip: bet kokiam karui pasibaigus, savaime išsirišdavo teisųjų ir nusikaltėlių klausimas: teisieji, kurie nugalėjo; nusikaltėliai — kurie pralaimėjo. Į belaisvių ir nekariaujančių skriaudas nekreipta dėmesio — toks jau karo ypatumas: kur kertama malkos, ten skiedros laksto. Ypač laisvi nuo žiaurumo priekaištų buvo nugalėtojai. Pas rusus buvo išsidiurbusi patarlė: "pobieditelia ne sudiat" — nugalėtojo neteisima.

Dabar — ar toli nueita nuo senovės? Nepertoliausia, ir tai tik viena kryptimi: pralaimėjusį teisima, gi laimėtojai ne tik lieka nepaliečiami, bet dar tampa pralaimėjusių teisėjais. Gi teisėjai negali save teisti. Ir išena taip, kad nugalėtojai yra tyrys, nekalti ir teisingi, gi gavusieji į kailį — kriminalistai. Tai toks šio pasaulio teisingumo pojūtis. Bet gal iš tiesų kriminališki žiaurumai buvo išskirtinai tik nacių ypatumas? Čia netenka nė kalbėti, kad šis klausimas prašosi galvestingumo uždangos — net geležinės uždangos, kad kariniai ir pokariniai žvėriškumai turėtų pilną pilietybės teisę. Mes žinome, kurie nugalėtojai vartoja geležinę uždangą; kurie smaugia laisvę, slopina ir troškina normalų gyvenimą ir kurie ne savo partijos žmones siekia visai sunaikinti ištremimais ir žudynėmis. O bet gi tie karo ir taikos meto kriminalistai sėdi teisėjų suole, greta tų, kurie rimtai ir teisingumą žiūri. Taigi visų nerusų teisėjų padėtis buvo nepavydėtina. Kaip jie turėjo jaustis, kai jų "kolegos" rusai, nekaltais avinėliais apsimetę, griežtai smerkia vokiečių už tuos pačius nusikaltimus, kurie komunistų stovykloje skaitomi būtina pareiga? Teisiant nacių pareigūnus, Jacksonui nuolatos teko su pasibaisėjimu prisiminti, kad jo kairieji "kolegos" teisėjai turėtų sėdėti ant kaltinamųjų suolo. Kokia kankynė!

LIUDNOS PATAIKAVIMO IŠDAVOS

Philadelphia (LAIC) — grijoje, Rumunijoje, Bulmūsų specialus korespondentas iš Philadelphia rašo: "There is no more candy for Europe's spoiled child"

— tokia antraštė rugpj. gale redakciniai prabilo Philadelphia Record. Patiekiant bendros suirutės vaizdą ir nesiliaujančią kiekviename pasaulyje kampe Maskvinių intrigų srovę, autorius klausia: "Can the Western Powers do business with Stalin?"

Girdi, yra tai per 4 metus Rusijai, be atodairos, rodyto pataikavimo išdava, mažiausiam Maskvos norui nuožmus pasidavimas. Maskva ne tik, kad pavergė Lenkiją, bet sulaužė ir begėdiškai tebelaužo visus Teherane, Jaltoje ar Potsdame Lenkijos atžvilgiu tarptautiniai pasiuntus pasižadėjimus. Tas pats vaizdas ir Balkanuose.

Pripažinome Maskvos pavyko savo geležinę uždangą nuleisti ties Karaliaučiumi, tuo atbertant nuo civilizoto pasaulio visą Prabaltikį. Štai tos politinės liūdnos išdava: Visiškai Maskvos kontroliuojami šandien randasi Jugoslavija, Rumunija, Lenkija, Albanija, Lietuva, Latvija, Estija. Pusiaukontroliuojamos: Suomija, Norvegija, Čekoslovakija, Austrija, Prancūzija. Sekrūnėnai Maskvos tebesprovinamos iš vidaus: Kinija, Filipinų Salos (kur vietomis vyksta tikras komunistų dirisuojamas naktinis karas), Persija, Graikija ir Italija.

Ir tai viskas už milžiniškus lėšas, išteklius ir UNRRA nesibaigiančias Dėdės Samo pristatomas gėrvės!

Prisimindamas kartų USA prieškarinį patvrimą su Japonija, laikraštis siūlo neatidėliojant nutraukti bet kokį prekių eksportą į Sovietų Rusiją (maistą išskyrus).

Girdi, tai bus vienintelė Maskvos gobšumui nurašyti priemonė...

Kaip matome, šiame liūdname sąrašė Lietuva yra neviena.

Apvilti savo išsvajotose svajonėse matyti Rusiją prisidedant prie "Vieno Pasaulio" idėjos (UN organizacija), vakarų demokratijos pradeda atbusti, pradeda suprasti esant aktyvaus naujos alternatyvos: ar nauja pasaulinė santvarka bus kuriama taip, kaip ji buvo tikrai projektuota bei Atlanto—UN Charteriuose planuota,

liaučiumi, tuo atbertant nuo civilizoto pasaulio visą Prabaltikį.

Štai tos politinės liūdnos išdava: Visiškai Maskvos kontroliuojami šandien randasi Jugoslavija, Rumunija, Lenkija, Albanija, Lietuva, Latvija, Estija.

Pusiaukontroliuojamos: Suomija, Norvegija, Čekoslovakija, Austrija, Prancūzija.

Sekrūnėnai Maskvos tebesprovinamos iš vidaus: Kinija, Filipinų Salos (kur vietomis vyksta tikras komunistų dirisuojamas naktinis karas), Persija, Graikija ir Italija.

Ir tai viskas už milžiniškus lėšas, išteklius ir UNRRA nesibaigiančias Dėdės Samo pristatomas gėrvės!

Prisimindamas kartų USA prieškarinį patvrimą su Japonija, laikraštis siūlo neatidėliojant nutraukti bet kokį prekių eksportą į Sovietų Rusiją (maistą išskyrus).

Girdi, tai bus vienintelė Maskvos gobšumui nurašyti priemonė...

Kaip matome, šiame liūdname sąrašė Lietuva yra neviena.

Apvilti savo išsvajotose svajonėse matyti Rusiją prisidedant prie "Vieno Pasaulio" idėjos (UN organizacija), vakarų demokratijos pradeda atbusti, pradeda suprasti esant aktyvaus naujos alternatyvos: ar nauja pasaulinė santvarka bus kuriama taip, kaip ji buvo tikrai projektuota bei Atlanto—UN Charteriuose planuota,

liaučiumi, tuo atbertant nuo civilizoto pasaulio visą Prabaltikį.

Štai tos politinės liūdnos išdava: Visiškai Maskvos kontroliuojami šandien randasi Jugoslavija, Rumunija, Lenkija, Albanija, Lietuva, Latvija, Estija.

Pusiaukontroliuojamos: Suomija, Norvegija, Čekoslovakija, Austrija, Prancūzija.

Sekrūnėnai Maskvos tebesprovinamos iš vidaus: Kinija, Filipinų Salos (kur vietomis vyksta tikras komunistų dirisuojamas naktinis karas), Persija, Graikija ir Italija.

Ir tai viskas už milžiniškus lėšas, išteklius ir UNRRA nesibaigiančias Dėdės Samo pristatomas gėrvės!

Prisimindamas kartų USA prieškarinį patvrimą su Japonija, laikraštis siūlo neatidėliojant nutraukti bet kokį prekių eksportą į Sovietų Rusiją (maistą išskyrus).

Girdi, tai bus vienintelė Maskvos gobšumui nurašyti priemonė...

Kaip matome, šiame liūdname sąrašė Lietuva yra neviena.

Apvilti savo išsvajotose svajonėse matyti Rusiją prisidedant prie "Vieno Pasaulio" idėjos (UN organizacija), vakarų demokratijos pradeda atbusti, pradeda suprasti esant aktyvaus naujos alternatyvos: ar nauja pasaulinė santvarka bus kuriama taip, kaip ji buvo tikrai projektuota bei Atlanto—UN Charteriuose planuota,

liaučiumi, tuo atbertant nuo civilizoto pasaulio visą Prabaltikį.

Štai tos politinės liūdnos išdava: Visiškai Maskvos kontroliuojami šandien randasi Jugoslavija, Rumunija, Lenkija, Albanija, Lietuva, Latvija, Estija.

Pusiaukontroliuojamos: Suomija, Norvegija, Čekoslovakija, Austrija, Prancūzija.

Sekrūnėnai Maskvos tebesprovinamos iš vidaus: Kinija, Filipinų Salos (kur vietomis vyksta tikras komunistų dirisuojamas naktinis karas), Persija, Graikija ir Italija.

Ir tai viskas už milžiniškus lėšas, išteklius ir UNRRA nesibaigiančias Dėdės Samo pristatomas gėrvės!

Prisimindamas kartų USA prieškarinį patvrimą su Japonija, laikraštis siūlo neatidėliojant nutraukti bet kokį prekių eksportą į Sovietų Rusiją (maistą išskyrus).

Girdi, tai bus vienintelė Maskvos gobšumui nurašyti priemonė...

Kaip matome, šiame liūdname sąrašė Lietuva yra neviena.

Apvilti savo išsvajotose svajonėse matyti Rusiją prisidedant prie "Vieno Pasaulio" idėjos (UN organizacija), vakarų demokratijos pradeda atbusti, pradeda suprasti esant aktyvaus naujos alternatyvos: ar nauja pasaulinė santvarka bus kuriama taip, kaip ji buvo tikrai projektuota bei Atlanto—UN Charteriuose planuota,

liaučiumi, tuo atbertant nuo civilizoto pasaulio visą Prabaltikį.

VIENĄ SAULĘTĄ DIENĄ... Penktoji lietuvių pradžios mokyklų klasė, prie mokyklų durų, Nymindegabo lietuvių stovykloje, Danijoje.

ar ji tuom tarpu visai nebus kuriama?

Tuo pačiu atpultų ir įvairūs Maskvinio šantažo įtakoje tamsiais karo metais išspausti pasižadėjimai, Karaliaučiaus "perleidimas" imamai.

Tuom tarpu, Baltijos kraštų klausimas vakarų demokratijose yra aiškus: 1940 metais birželio 15 pildytas smurtas nepripažįstamas, kokiu nors nauju nuo to nusistatymo nutrypimo net karo metu, padaryta nebuvo.

Baltijos kraštai gali drąsiai laukti atmosferos pragiedrėjimo.

ga, atseit ne visuomet submanyta darbas būna geriau atliktas negu pirmasis, todėl tautų gyvenime pastebime kylimą, bet kartais ir smukimą, tačiau pasikeitimas vis vien priklauso idealui. Bet idealas yra proto padarinys, taigi ten, kur nėra proto, nėra nė idealo, nėra nė pažangos, nė smukimo. O pažangos yra, gilesnis bei tobulesnis, ten ir pažanga yra didesnė. Laukinių tautų protas yra labai menkas, todėl ir jų pažangos yra labai menkos, nes jų idealas yra menkas. Civilizuotų tautų protas yra daugiau išlavintas, jų idealas yra turtingesnis, todėl ir jų pažangos yra greitesnės.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

Čia tai ir matosi esminis skirtumas tarp žmogaus ir kitų sutvėrimų. Šie pastarieji neturi pažangos, tai ženklas, kad neturi proto. Nors kai kada ir padaro stebėtinų ir labai tikslų dalykų, už kuriuos įvairūs mokslininkai yra linkę pripažinti jiems protą ir tuo būdu užtrinti esminį skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio, tačiau pažangos trūkumas aiškiai parodo, jie proto neturi.

ra, o kas bloga viešame jeigu jie neša žmogui laigvyvenime, kas darytina, o mė arba nelaimę gėrio bekas vengtina. Parlamentų ieškant?

nustatytos žmogiškosios gerovės gairės dažnai net pablogina visą krašto gerovę.

Daug yra to reiškinių priežasčių, bet viena iš svarbiausių — tai šių laikų gamtos mokslai. Apsiginklavę teleskopais, mikroskopais ir kitais pabūklais, negirdėtai, nesvajotais praeitais laikais, mokslininkai išplėšė gamtai daug paslapčių, užvaldė joje glūdinčias jėgas ir privertė jas tarnauti žmogui. Žaibui užkabino laisvą kanešio krešlį ir privertė jį nešioti žinias vienoje akimirkoje po visą pasaulį. Kumščios jėgą išplėtė ligi niekieno nesvajotų ribų. Ugnį ir garą pristatė vėplaukiančias ligas negu kiti mokslininkai, todėl greičiau gali jas prašalinti ir sugrąžinti sveikatą. Bet gydytojas gali apsiriki, nepažindamas ligos, gali duoti klaidingą patarimą, tuomet, nepaisant gerų gydytojų norų, sveikata negerėja, bet blogėja, pagaliau žmogus miršta, nesulaukęs reikalaujamos pagalbos.

Panašiai atsitinka ir su žmogaus, ar net visos visuomenės gerove. Žmogus turi nevieną kūną, bet ir dvasią, kurios reikalai taip pat yra gilūs ir įvairūs. Galima juos neigti, galima jų nepripažinti, bet negalima padaryti, kad jie, kada būna neaprupinti, nedarytų marinančios įtakos žmogaus gerovei ir nevestų jo į vargą ir skurdą. Juk ir gydytojo protas, kada išsiduria klaidoje, negali ligonio pagydyti, nors liga yra pagydoma. Kai pažvelgsime į kultūrų istoriją, pamatysime jose bangavimų. Vienais laikotarpiais tos kultūros kyla aukštyn, visuomenės žengia pirmyn visokių žvilgsniu, kitais jos ima smukti žemyn, tarsi kokios ligos paliestas. Paieškoje tokio bangavimo priežasčių, visuomet jas surasime dvasios reikalių arba patenkinime, arba jų pa-neigime. Kiek kartų daugiau dėmesio būna atkreipta į kūno reikalus negu į dvasios, žmogus ima smukti savo žmoniškume. Kuomet gi visiškai nusikreipiama nuo dvasios reikalų, kaip kad daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Kodėl gi dabar dvasios reikalai yra neigiami, jeigu jie yra taip svarbūs, kaip kada daro bolševizmas ir nacizmas, žmogus virsta baisenybe, savo gyvuliškumu ir žvėriškumu pralenkia visus žvėris.

Generolas Mark W. Clark, Jung. Valstybių Karo jėgų komandierius okupuotoj Austrijos zonoje, sutinka savo karo meto pavaldinį New Yorke ir linksmai pasisveikina. Generolas M. W. Clark, sugrįžo į Washingtoną pasitarti okupacijos ir Austrijos reikalais. Anot jo pranešimo Sovietai Austriją apiplėšė ligi nuogumo.

BAFF VAJUS TEBEVYKSTA

Pasiūsdami tik mažą siuntinėlį kare nukentėjusiems lietuviams Europoje, suteikiame milžinišką pagalbą. Kelių dolerių vertės maisto, drabužių ar knygų siuntinėlį lietuvis Europoje norėdamas nusipirkti, turėtų už tai dirbti ištisą mėnesį, ir ne viską gautų.

Taigi, jūsų dovanos pagelbsti nelaimingajai lietuvių tautos daliai yra daugiau įvertinamos, negu galime įsivaizduoti.

Tą įvertinimą ir reikalą supratę, per rugpjūčio mėn. į BALF sandėlį atsiuntė šių kolonijų geros valios lietuviai ir kitataučiai:

Ansonia, Conn. — Šv. Antano par.	445 sv.
maisto	85 sv.
Binghamton, N. Y. — Sister Angela Marie (žurnalų)	55 sv.
Brockton, Mass. — M. Couble (knygų)	13 sv.
Boston, Mass. — "Darbininkas" (knygų)	86 sv.
Bridgeport, Conn. — A. V. Ramon	26 sv.
Eva Powell	15 sv.
Chicago, Ill. — Chicago BALF Apskritis	12,560 sv.
A. Otis	55 sv.
Chester, Pa. — H. Leikiūtė	6 sv.
Cleveland, Ohio — Nepaliaujančios Pagelbos par.	838 sv.
Mary C. Mischik	25 sv.
K. Staupas	65 sv.
Dyersbury, Tenn. — J. L. Sakalas	33 sv.
Edwardsville, Pa. — N. Butkus	5 sv.
Forest City, Pa. — Slamienė	16 sv.
Mokyklos reikmenų	4 sv.
Jamaica Plains, Mass. — Lietuvai Remti Draugija	45 sv.
Hartford, Conn. — BALF 12 skyrius	910 sv.
Maisto	100 sv.
Linden, N. J. — J. J. Liudvinaitis	31 sv.
Lynbrook, N. Y. — J. Raudonaitis	154 sv.
Los Angeles, Cal. — A. Vilkieš	45 sv.
Luzerne, Pa. — J. J. Aleksa (knygų)	46 sv.
Manchester, N. H. — A. P. Andriejūnas	85 sv.
Minersville, Pa. — Sv. Kazimiero Seserys	13 sv.
Nashua, N. H. — W. Hurauskas	15 sv.
New Britain, Conn. — Sv. Andriejaus par. (maisto)	90 sv.
A. Yukna	20 sv.
Newark, N. J. — BALF 35 skyrius	152 sv.
Knygų	21 sv.
Olyphant, Pa. — Vilkaitis	82 sv.
Palmerton, Pa. — Grace Micevicz	40 sv.
Philadelphia, Pa. — Sv. Kazimiero par.	1,292 sv.
Providence, R. I. — E. Begonis	11 sv.
Schenectady, N. Y. — Sv. Kryžiaus par.	65 sv.
Spring Valley, N. Y. — Vitkus	42 sv.
Sioux City, Iowa — Sv. Kazimiero par.	150 sv.
Tacoma, Wash. — Anna Willis	46 sv.
Troy, N. Y. — Sister Bibiana	20 sv.
Waterbury, Conn. — Sv. Juozapo par. ir BALF	220 sv.
P. Navadauskas	9 sv.
Vaizbos Butas	15 sv.
Wilkes Barre, Pa. — M. Yench	70 sv.
Worcester, Mass. — A. Gritaitė	11 sv.
Anna Bakanowski	15 sv.
A. Walravich (maisto)	22 sv.
New York, N. Y. — Aušros Vartų par.	80 sv.
Brooklyn, N. Y. — Dr. Aldona Šliupaitė (maisto)	4 sv.
Medikamentų	15 sv.
Antanavičienė (mokyklos reikmenų)	3 sv.
M. Barzilauskas	36 sv.
Vaičiūnas	12 sv.
per Brundžą	19 sv.
per J. Ginkų	17 sv.
O. Limantienė	17 sv.
S. Varnaitė	8 sv.
J. Savičius	9 sv.
Marcelė Palutis (maisto)	22 sv.
Rūbų	29 sv.
J. Zemaitis (gaidų)	22 sv.
Rūbų	4 sv.
M. Milukas	77 sv.
Vizbaras	82 sv.
Janice Berniece	18 sv.
J. Ceraška (maisto)	15 sv.
Mary Lamont	22 sv.
X. Strumskis	6 sv.
Ch. Johnson	16 sv.
Anna Lauryna (žaislių)	1 sv.
P. Rimkūnienė	6 sv.
J. Savalskis	4 sv.
Blissville, N. Y. — BALF skyrius	116 sv.
Ozone Park, N. Y. — Stakėnas	30 sv.
Woodhaven, N. Y. — A. Daukantas	23 sv.

Visiems aukotojams nuoširdus dėkui!

Ziema jau arti. Šiai žiemai vėl reikia šiltesnių drabužių, ku-

BALF'o Pirmininko Kun. Dr. Končiaus Misija Europoje

("Darbininko" korespondento pasikalbėjimas Paryžiuje)

(Tęsinys)

Dabartinio metu maisto normos yra sumažintos ir kaip ir tremtiniai jau gana vokiečių normas, kurios yra toli gražu nepakankamos. Vokiečiai savo krašte gali lengviau šališkai maisto gauti, tuo tarpu tremtiniai yra tas neįmanoma. Tokia mityba tremtinių jau ir taip pašiurusi sveikata visai gali pakirsti.

— **Kokia, Kunige Pirmininke, yra tremtinių moralinė būklė?**

— Šis klausimas yra labai svarbus ir jautrus, — susirūpinusi balsu ir veidu kalbėjo Pirmininkas.

— Išivaizduok Tamsta, kad reikia ištisą dieną, savaites, mėnesius ir jau net metus išbūti nieko neveikiant beslankiojant iš kampo į kampą, trinantis viens apie kitą. Galima pasistoti tokioje padėtyje. Savime suprantama, kad žmonės tokioje bedarbo padėtyje demoralizuojasi.

— **Ar jie negalėtų gauti darbo?** — aš įterpiu.

— Niekas jiems darbo ten neduoda ir jo jiems nėra. Tai yra labai sunki padėtis. Bet bendrai paėmus padėtis nėra bloga. Karo vadovybei ir UNRRA'i remiant ir padedant beveik visose vietose jau veikia pakankamas mokyklų, gimnazijų, amatų mokyklų ir įvairių kursų suaugusiems tinklas. Šiuose kursuose galima išmokti kalvimo, staliaus, šoferio ir kitų amatų. Tai yra jau labai geras dalykas.

Kultūrinėje srityje yra visur meno, mokslo ir kitos kultūrinės organizacijos. Bet tas viskas atrodo labai biednai, nes mokyklų, gimnazijų neturi vadovėlių, rašymo priemonių ir svarbiausia patalpų. Kartais mokyklos yra išsikūrusios net rūsiuose.

Prie kultūrinio lavinimosi ir moralinio pakėlimo reikia priskaityti ir tautinio meno: liaudies šokių, dainų, teatro ansamblių, kuriais man teko visur gėrėtis ir apie kuriuos aš išsivėžiu geriausius įspūdžius. Lietuvis, nors ir nelaimėje, vistiek šoka sau tautinius gražius šokius ir dainuoja gražias lietuviškas dainas. Tas sukelia

tėvynės meilę ir pasiilgimą.

Tremtiniai turi ir savo spaudą. Bet, labai gaila, klestėti ji negali dėl cenzūros varžymo ir kitų materialinių ir administracinių kliūčių.

— **Kokia yra tremtinių ateitis?**

— Tai yra labai sunkus klausimas. Patys tremtiniai yra aiškiai nusistatę: jie visi kaip vienas nori grįžti į savo tėvynę. Kada paklausiu, kodėl jie dabar nenori grįžti, juk kelias yra atviras, tai atsakymas jų būva taip pat labai griežtas: kol svetimas sovietinis režimas ten bus mes negrįšime. Mes norime važiuoti tik į laisvą tėvynę.

Apie Lietuvą kalbant jų akyse ašaros žiba. Visos jų mintys, visi planai yra tik apie grįžimą į tėvynę. Jie visi įsitikinę, kad bandydami dabar grįžti jie nepasiektų savo krašto, o atsidurtų tolimame Sibire darbams arba į lagerius. Tremtiniai žino, kad jų dabartinis gyvenimas taip pat negalės ilgai tęstis. Ilgiausia jie galės būti dabartinėje padėtyje dar ateiinančią žiemą. UNRRA šiais metais likviduojasi. Tremtinių aprūpinimą kuriam laikui, žinoma, perims Jungtinių Tautų Organizacija (UNO), bet ar ilgai.

Visos sugestijos dėl emigracijos ir kitus kraštus tremtinius nuliūdina ir jie tą svarsto tik su skausmu širdyje. Jie norėtų mielai likti Europoje, kol susidarys sąlygos grįžti savo kraštui, nes išvykę ne visi

Prof. Vladas Stanka, Lietuvos rektorius Baltijos Universitete.

riaus reikia mūsų brolių Europos lietuvių aprūpinti. Tad malonėte skubiai patys dovanoti ir kitiems padėti kuo daugiau, siai ir kuo greičiausiai padovanoti ir parinkti drabužių, maisto, knygų, mokykloms priemonių ir viso to, ko žmogui reikia.

Viską siųskite į:

UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, Inc.
Warehouse
101 Grand Street Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-6203

ALRK Naujos Anglijos Apskričio METINIS SUVAŽIAVIMAS

Sekmadienį, lapkričio 17 d., 2 val. p.p., P. Šv. N. P. parapijos svetainėje, 432 Windsor g-vė, Cambridge, Mass. įvyks Naujos Anglijos Federacijos Apskričio metinis suvažiavimas. Skyriai, katalikiškų draugijų saryšiai ir visos katalikiškos draugijos, raginamos prisijusti skaitlingai delegatų-čių. Suvažiavimas svarbus. Mūsų visų pareiga surasti jėgų gyvesnei katalikiškai veiklai.

Kun. J. Vaitekūnas, Dvasios Vadas
A. Daukantas, Pirmininkas
B. Jakutis, Raštininkas

ROMOJE — BALF Pirmininkas kun. Dr. J. B. Koncius (viduryje) aplanko BALF Garbės narį p. Myron Taylor, Prezidento Trumano atstovą prie Šventojo Sosto. (p. Myron Taylor trečias iš kairės).

vėl galėtų grįžti į savo šalį.

Daugiausia susirūpinimo man sukelia, — su ypatingu rimtumu man dėsto Pirmininkas, — jaunimas, kurs auga čia lageriuose baisiose sąlygose, bręsta be tinkamo auklėjimo ir be pakankamo mokymo. O jaunimo yra ne mažas nuosimtis. Jei būtų galima ji kurs nors išgabenti į geresnės sąlygos auklėtis ir mokytis būtų labai gera.

Visi, žinoma, norėtų pirmiausia vykti pas savo gimines į Jungtines Valstijas, kur galėtų lengvai sau ten rasti prieglaudą, kol galės grįžti į savo tėvynę.

Ką dar tamsta norėtum pas mane paklausti, — teiraujasi Pirmininkas.

— **Aš, Kunige Daktare, pagrindinius klausimus apie tremtinius jau Jums pastaciau. Gal Jūs galėtumėte dar ką nors man iš savo pusės pasakyti?**

— Aš Tamstai norėčiau tik pasakyti, ko aš, kaip BALF'o Pirmininkas ir atstovas Europoje dėl tremtinių ateities pageidaučiau ir ko aš sieksiu.

Pirmiausia tai, kad tie vargšai karo nuskriaustieji būtų globojami rimtos tarptautinės institucijos kaip tai yra Jung. Tautos ir jų organizacijos; kad tase šalyse, kuriose jie yra, jiems būtų leista laisvai dirbti šalpos, kultūrinėje ir švietimo srityje; kad būtų jiems leista kurti demokratiškas organizacijas kultūrinėms, socialinėms ir šalpos — ekonominėms reikalingoms, kad tremtiniai būtų aprūpinti darbu, pakankamais butais, maistu ir kitomis elementarinėmis kultūringo žmogaus gyvenimo sąlygomis; kad tremtiniai galėtų kuogreičiausia išvykti pas savo gimines ar draugus į kitas pasaulio šalis, kur galėtų susikurti pakankamas sau gyvenimo sąlygas, kol atsirastų sąlygos jiems grįžti į savo tėvynę.

— **Leiskite, Kunige, paklausti apie Jūsų bendro pobūdžio įspūdžius Europoje. Koki įspūdį Tamsta turite apie Prancūziją ir jos žmones?**

— Keliais atvejais man teko turėti kontaktą su aukštais Prancūzijos karo valdžios pareigūnais ir kalbėtis tremtinių klausimu. Jų atsinešimas tremtiniams yra gana humaniškas, laisvas ir net labai draugiškas. Prancūzų zonoje lietuviai tremtiniai gyvena laisvai atskiruose geruose butuose ir daug jaunimo studijuoja, ne tik Paryžiaus ir kituose tiesioginiai prancūziškuose universitetuose, bet ir jų valdomos zonos Vokietijoje universitetuose. Pran-

LICDNA

Negana mano sielą verpetai Benešio ir daužė keliais? Ar ant veido daug ženklų metai?

Bent jau kartą nurimti neleis?

O, tie norai širdies begaliniai!

Argi jie be kapų neužmigs?

Argi valandai vien paskutinei šaltai atilsį jie bepailiks?

Ko ieško širdis — neatrado,

Nors betrokšti vargiai dovanos!

Nepasotinės amžino bado,

Ji tik pridengia rūbais šalnos!

Ant nudeginto raisto dar vėjas

Sutrunėjusius varo lapus:

Bet jau ažuolas, metais šlamė-

jes.

Neprašneks! Rytmečiais neat-

bus!

Jei prašnektų, tai skūstis tegali

Tarp laukų be rasos ir žvaigždės!

Ir minėtų tą ilgesio šalį.

Iš kurios jau vilties negirdės!

Maironis.

oūzija, kaip grynai europinė šalis, tremtinių padėties labai gerai pažįsta ir atjaučia. Materialinis tremtinių aprūpinimas jų zonoje yra kiek blogesnis, kadangi ir visa Prancūzijos ekonominė padėtis yra dar labai sunki. Mano manymu Prancūzijos ekonominiai sunkumai plaukia tiek iš vokiečių ilgos okupacijos ir apiplėšimo, bet tiek pat ir dėl per lėto atstatymo darbo. Prancūzai, atrodo, į savo padėtį atsineša per daug indiferentiškai, ko negalima pasakyti apie Prancūzijos mažą kaimynę Belgiją, kuri yra jau labai toli ekonominiai pažėngusi ir atsistatiusi.

Kitais atžvilgiais mano įspūdžiai yra geri.

— **Koks kraštas labiausiai karo paliestas Europoje?**

— Žinoma, Vokietija. Jos beveik visi didieji ir vidiniai miestai sunaikinti. Jų vietoje likę tik griuvėsiai. Kad vokiečiai būtų labiau nubiedinti už kitas tautas to negalėčiau pasakyti, žinoma, išskyrus tuos, kurie dėl bombų visko neteko. Vokiečiai per

eilę metų prisiplėšė turto, be to jie yra labai sumanūs ir darbštūs, o tas yra taip pat jų didelis turtas.

Austrija yra ne tiek sunaikinta, bet keletas miestų kaip Vienna, Innsbrukas ir Salzburgas yra gerokai apgriauti. Italijos kai kurie miestai taip pat apgriauti. Bet ši šalis bendrai yra labai nubiedinta ir be pagalbos kitų negali išsilaikyti.

— **Ką Tamsta dar patyrėte Europoje?**

— Aš mačiau įvairiuose kraštuose su labai svarbiomis asmenybėmis, kurios gali daug nulemti tremtinių padėties. Buvau priimtas pas Šv. Tėvą, kurs rodė daug susirūpinimo lietuviais. Mačiau taip pat su Italijos Ministeriu Pirmininku de Gasperi. Turėjau audiencijas pas mano aplankytų kraštų Popiežiaus Nuncijus, kurių parama mums yra labai svarbi.

Šiomis dienomis buvau priimtas, kartu su manim dar kai kas iš lietuvių svarbių asmenų, Jungtinių Valstijų Delegato Paryžiaus Konferencijoje Senatoriaus Connolly. Jis parodė daug simpatijos ir užuojautos tiek nelaimės ištiktai lietuvių tautai tiek ir tremtiniam.

Artimiausiu laiku dar manau matytis su labai svarbiais vyrais, nuo kurių priklauso tremtinių ateitis.

Taip mano oficialus pasikalbėjimas su BALF'o Pirmininku kun. Dr. Končium baigėsi. Paskiau išėjome dar truputį pavaikšinti po Paryžių, patvarkyt kai kuriuos reikalus įstaigose, užsukome į vieną kavinę.

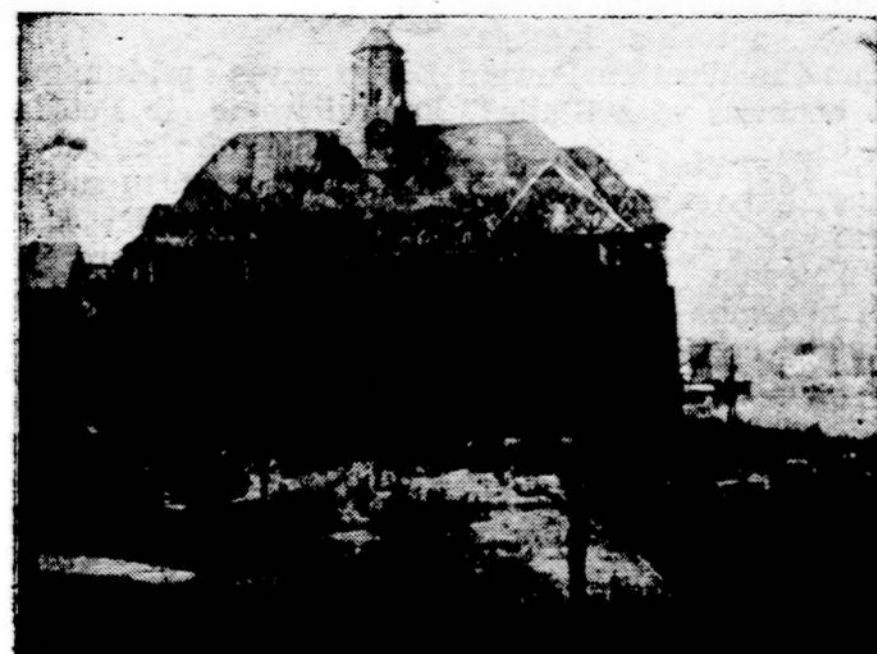
Tą patį vakarą Pirmininkas paliko Paryžių, ir išvažiavo, tik dar ne į Ameriką bet kaip ir Europą baigti tvarkyti tremtinių reikalus.

Tikrai pamačiau, kad kun. Dr. Končiaus misija yra labai svarbi ir jos rezultatai bus labai dideli. Reikia juk atvirai pasakyti, kad ligi šiol dar niekam iš Baltijos tautų nepavyko taip plačiai išstudijuoti šį klausimą, sueiti į kontaktą, su taip aukštais žmonėmis ir ginti tremtinių taip skubų ir svarbų reikalą. Europos lietuviai su dėkingumu minės jo visus žygius ir dėkos taip pat Amerikos lietuviams už paramą ir visokiariopą pagalbą taip sunkioje valandoje.

Kun. Dr. Končius grįžęs Amerikon, žinoma, papasakos apie viską daug plačiau. O jis grįš jau gal būt neužilgo.

Dr. B. K.

Paryžius, 1946, rugsėjo 18 d.

KOPENHAGOJE — BALF pirmininkas Danijoje tariaisi su Danijos Raudonojo Kryžiaus atstovu, lietuvių tremtinių Danijoje šalpos reikalais.

BREGENZE — Kun. Dr. J. B. Koncius dalina gautą iš Amerikos maistą grupei Austrijos lietuvių tremtinių. Tremtiniai aprenkti anksčiau gautais iš Amerikos rūbais.

Ką pasakoja vyras

tik ką rugpiūčio mėn. išvykęs iš Lietuvos

(Pradžia 1-me puslapyj)

atskirą kambarį pradėjo kalbinti: išduok partizanų (kaip jie vadino — banditus), tai greičiau išleisiu. Bet aš nesutikau, sakydams nieko nežinau. Matydams, kad vis neišduoda vizos, griežčiau pasakiau, kad esu Amerikos pilietis, kad jeigu man neišduos vizos, aš važiuoju pas USA ministerį...

Pagaliau išvažiavimo vizą gavau.

DOKUMENTAS

Tą kalbėdamas K. Žilinskas paduoda savo užsienio pasą, kur rusų kalba "Litovskos SSR" vardu, stovi vizos stampas Nr. 59 514, su data 1946 m. rugp. 20 dieną. Ant vizos uždėtas stampas:

— Vyjezd — išvažiavimas — 1946 m. rugpjūčio 4 dieną.

Tai gi Chicagoje turime žmogų, kurs paskutinėmis rugpiūčio mėn. dienomis, šiais metais, dar buvo Lietuvoje.

UZ ŠALTO VANDENS STIKLĄ PARTIZANUI...

— Na, sakykite, koks dabar gyvenimas Lietuvoje?

Kostas giliai atsiduso ir pradėjo:

— Mūsų geriausi žmonės kalėjime arba ištremime. Daugelis drąsių patrijų išėjusių partizanais į miškus. Jūs gaudote. Sušaudė ištisomis dienomis laiko pametus gatvėje. Nuolat trėmimai, jei tik pajunta, kad kur buvo užėję partizanai, nors šalto vandens atsigerti, tuos, visą šeimą ir išveža.

ŪKININKO LAVONAS SKUODE

— Ar daug vyrų išėjusių į partizanų?

— Nemažai. Kiti išbėgę iš kalėjimo, kiti išskomi areštuoti, kiti kokie valdininkai ar karininkai, kur jie dės — eina į miškus. Prie jų prisideda ir daugiau, kurie nori kovoti dėl Lietuvos laisvės. Bet jie geri žmonės, aš juos vadinu išvaduotojais. Kur pakrūmiai turi slapstus

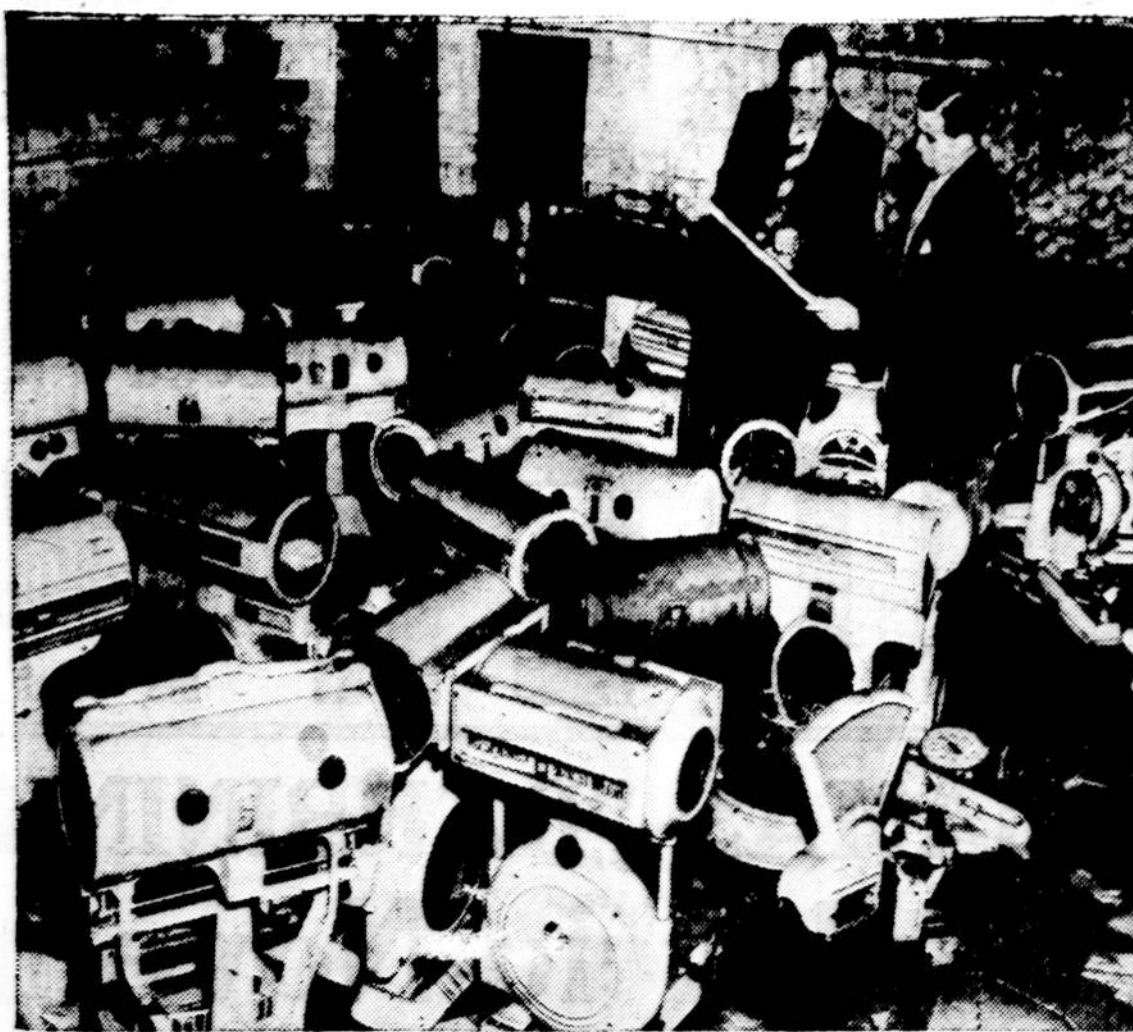
bunkerius, radio siųstuvus, turi slapstus laikraščius. Ūkininkų neužkliūva. Maistą atima daugiausia valdiška, daugiausia svietą, iš pieninių. Jei gali, jie stengiasi ūkininkus apginti nuo bolševikų. Baisiai juos bolševikai gauda. Savo akimis mačiau vieną — Jablonskį, atvažiuodavo dar į mano malūną. Apšupė jo namus komunistai nakties metu, jis bėgo, ir nušovė. Tada atvežė jį į Skuodo miestą, pametė ant gatvės, ne ant šaligatvio, bet kokį metrą nuo krašto, Savo akimis mačiau, kaip jis sušaudytas gulėjo aukščiau n k a s, marškiniai suplėšyti, kūnas matyti neapdengtas.

NUOTYKIAI SU PARTIZANAI

Girdėti, pasakojo toliau, Žilinskas, kad ir kitose vietose taip sušaudytus partizanų bolševikai palieka gulinčius dienų dienomis nelaidotus. Partizanai labai griežtai elgiasi su išdavikais, kurie įskundinėja, įduoda rusams lietuvių. Pirmą, dažniausiai, duoda perspėjimą, kad liautųsi įskundinėje.

Prieš mano išvažiavimą partizanai nusitaukė sulaukė Skuodo apylinkėse automobilių, kuriuo važiuojo komunistai. Automobilį sudegino, o išdavikų gyvų nepaleido. Partizanai veikia smarkiai. Berniukas, kurs mane buvo kartą nuvežęs, kai grįžo nakčia per mišką, buvo sulaukytas partizanų; patikrino pasą, pamatė, kad nėra komunistų valdininku, ir paleido.

Teko sutikti žmones nuo Tauragės, kurie pasakojo, kad tenai eina mūšiai savaitėmis su partizanais. Bolševikai iš tokių padaukų, chuliganų sudarė tam tikrus "iztrebitelių" (naukintojų) būrius, kurie siunčiami į jtarimas vietas partizanų naikinti. Žmonės juos vadina "strebo-kai", oi geria jie labai ir ūkininkus plėšia be atodairos.

Kambarys užverstas svarstyklėmis, kurios buvo konfiskuotos dėl pamazinto svorio. Valdžios atstovai inspektuoja tas svarstyklas.

Pažymėtina, kad miškuose yra vokiečių ir pačių rusų partizanų, kovojančių prieš raudonuosius.

ŪKININKAI

— Kaip dabar Lietuvos ūkininkų gyvenimas? — Ūkininkams uždėtos sunkios pyliavos grūdų. Jei kuris nuveža savo duoklę greitai, už kiek laiko jam greit uždėda naują — papildomą įsakymą duoti daugiau pyliavos. Jei kurie neatiduoda, tų ūkius atima ir juos veža į Rusiją. Nežiūri, ar turi iš ko, ar ne. Parduok patalus, parduok, ką turi, bet pyliavas atiduok.

— Ar dar turi žmonės maisto?

— Ligi šiol, dar šiaip taip mity. Didelė stoka druskos, degtukų, žibalo. Gaudoma su kortelėmis. Ūkininkams nė tų kortelių neduoda, tai šmugelio keliu dar šiek tiek gauna. Komunistų valdininkai vagia iš jų prižiūrimų krautuvų druską ir kitus dalykus, ir parduvinėja. Pagal rusišką madą, apie ką man pasakoję vienas žydukas iš Rusijos, su kuriuo tuo pačiu laivu važiuoju ir kurs paklaustas apie Rusiją, pasakė:

— Jei vogsi, tai valgysi, nevogsi — nevalgysi.

Drabužius ūkininkai pasigamina savo, o pirkti negauna. Ūkininkus varo vežti visokių dalykų. Kartą ateina pas mane vienas kaimynas ir graudingai kalba:

— Susimildamas, gelbėk: mano arklius paėmė kažkam vežti, o čia šieną reikia doroti, neturiu kuo.

Daviau jam savo arklius.

DEGTINĖ RAUDONOMS ŠIRDIMS MINKSTINTI

Daugelis ūkininkų bando degtinę komunistų valdininkus atsipirkti. Aš pats kas savaitę išgirdydavau po galioną, du galionus samagonkės visokiems enkavedistams ir kitiems bolševikų valdininkams, kad tik juos apmalšintus.

KYSININKAI

Oi skriaudžia jie Lietuvos žmones! Kai man reikėjo išvažiuoti, reikėjo gauti pažymėjimą, kad mano pyliavos atpildos. Ėjau, ėjau kelis kartus, kvitus nunešdamas, vis negaunu rašto. Vieną dieną kalbu su valščiaus sekretorium, patraukia mane į šalį vienas tas "strebo-

kas" Dima ir sako — duoktu jam ką, gausi popierį. Daviau penkis červoncus (50 rublių); pinigų paėmė, o pažymėjimo taip ir negavau. Kitu kartu ateina pas mane tas "strebo-

kas" Dima, klausiu jo, ar jis nekalbėjo su sekretoriumi dėl to rašto, Dima kaip šoko: — Kai aš tau duosiu per galvą, tau galva nuo pečių nušoks. Aš su buožėmis neužsiimu. Taip jie su mumis elgiasi. Bet nieko negali sakyti, liksi pats kaltas. Tik nubraukiau ašaras nusiškęs.

Kostas Žilinskas pasakojo tą ir ištraukęs nosinaitę pridėjo prie akių, kuriuos naujai pasruvo ašaromis.

— Vėl kitą naktį, girdžiu, kas baldosi pas kaimyną, — kalbėjo toliau K. Žilinskas. Atidariau duris — komunistų pareigūnai užsiėmė kaimyną, būk jį neturįs paso. Atsivedžiau juos pas save, sugirdžiau daugiau litro degtinės, tai jie ir nuėjo sau.

2500 UZ SIČTO MEDŽIAGĄ

— Kaip ūkininkams gyventi! — kalbėjo K. Žilinskas, — grūdus atiduoda komunistų valdžiai, grūdais reikia mokėti darbininkams, pinigais nenori, o ką reikia pirkti — brangu. Druskos centeris — 400 rublių, už vieno lango stiklus mokėjau 150 rublių, pusbačiai 1100 rublių, už siūtą, tik už medžiagą mokėjau 2500 rublių, o dar mokėjau už pamašalą, už pasiuvimą daviau grūdų. O tos medžiagos vis iš tų, kur nuo seniau turėjo. Badas gresia, tai kitas pasakutinę drapaną neša paroduoti. Kiti dar pardavinėja tą, ką buvo išmainę su raudonarmiečiais. Paltas kaštuoja apie ketvertą tūkstančių rublių.

ANEKDOTAS

Kaip dabar lietuviai jaučiasi, galime jausti iš to anekdoto, kurį Lietuvoje pasakoja: esą, suvažiavę į konferenciją Trumanas, Churchillis ir Stalinas ėmė kalbėtis, kuris kraštas geresnis. Trumanas sako, mano žmonės gyvena gerai — turi automobilius, sotūs. Churchillis ir ėjau, ėjau kelis kartus, kvitus nunešdamas, vis negaunu rašto. Vieną dieną kalbu su valščiaus sekretorium, patraukia mane į šalį vienas tas "strebo-

kas" Dima ir sako — duoktu jam ką, gausi popierį. Daviau penkis červoncus (50 rublių); pinigų paėmė, o pažymėjimo taip ir negavau. Kitu kartu ateina pas mane tas "strebo-

kas" Dima, klausiu jo, ar jis nekalbėjo su sekretoriumi dėl to rašto, Dima kaip šoko: — Kai aš tau duosiu per galvą, tau galva nuo pečių nušoks. Aš su buožėmis neužsiimu. Taip jie su mumis elgiasi. Bet nieko negali sakyti, liksi pats kaltas. Tik nubraukiau ašaras nusiškęs.

Kostas Žilinskas pasakojo tą ir ištraukęs nosinaitę pridėjo prie akių, kuriuos naujai pasruvo ašaromis.

— Vėl kitą naktį, girdžiu, kas baldosi pas kaimyną, — kalbėjo toliau K. Žilinskas. Atidariau duris — komunistų pareigūnai užsiėmė kaimyną, būk jį neturįs paso. Atsivedžiau juos pas save, sugirdžiau daugiau litro degtinės, tai jie ir nuėjo sau.

— Vėl kitą naktį, girdžiu, kas baldosi pas kaimyną, — kalbėjo toliau K. Žilinskas. Atidariau duris — komunistų pareigūnai užsiėmė kaimyną, būk jį neturįs paso. Atsivedžiau juos pas save, sugirdžiau daugiau litro degtinės, tai jie ir nuėjo sau.

DIRBA PO 12 VALANDŲ, NEGALI NEI ALAUS ISSIGERTI

Kartą nuvažiavęs į Kretinę sutikau kooperatyvo sargą. Jis pasipasakojo, kad dirba po dvyliką valandų ir gauna mėnesiui 90 rublių. Vieną dieną jis gavęs algą ir nutaręs alaus išgerti. Pripylė jam gerą literį (apie kvortą) ir jis turėjo sumokėti 13 rublių. Paskiau bijo eiti namo pas žmoną — tiek išleids... Jis iš savo algos vistiek negalės išgyventi jokių būdu. Ji maitinanti žmona, kuri dirbanti girą ir pardavinėjanti turguje. Koks gyvenimas darbininkui, kad mėnesį išdirbęs negali bokalo alaus išgerti.

Darbininkų gyvenimas sunkus.

Gyvena susispaudę. Seima džiaugiasi, kad turi vieną kambariuką.

INŽINIERIAUS PASLAPTIS APIE LAIMĖJIMUS

Kaip ten darbai organizuojami galima spręsti iš to fakto: — Vienas inžinierius man pasipasakojo, kad jiems nustato kiek reikia atremtuoti namų, padaryti

darbo. Jie žino, kad tiek nepadarys — nėra medžiagos, nėra darbininkų, bet jei jis sakys — negali padaryti, ji išveš kur. Tai jis laikas, jis išaiškina savo vyresniesiems kodėl nebuvu galima padaryti ir tada visi gražiai sudaro pranešimą į laikraščius, kad planas išpildytas 100 procentų su viršum.

PYLIAVOS IR MOKESČIAI

Tiesa, kaikurie darbininkai gauna žemės. Nuo ūkininko paima gerai užsėtą sklypą ir pveda bežemiui. Šis nusiima derlių. Apdėda ir jį pyliavomis, persunkiomis, daugelis taip ir palieka naujai gautąją žemę, iš kurių sklypų tada organizuoja kolchozus. Su pyliavomis ir mokesčiais nėra tvarkos. Dar pirmos okupacijos metu ateina man įsakymas už malūną mokėti 70 rublių. Išpildžiau 20 klausimų raštą, užmokėjau. Ant rytojaus ateina vėl reikalavimas — mokėti dvigubai daugiau. Sakau, kad jau tik vakar sumokėjau. Vis tiek reikalauja vėl mokėti iš naujo. Ir išreikalavo.

Iš ūkininkų bolševikai ima grūdus, mokėdami jiems po 4½ rublių, o darbininkams pardavinėja po 50 rublių, bet ir tai negirdėju, kad kuri darbininkų šeima gautų daugiau, kaip 9 kilogramus (apie 20 svarų) per mėnesį.

NER GYVENIMO NEI BIEDNIEMS, NEI TURTINGIEMS

— Galiu pasakyti, kad dabar Lietuvoje nėra gyvenimo nei biedniams, nei turtingiems, — susijaudinęs kalbėjo K. Žilinskas.

— Daug išvežtų yra į Rusiją?

— Skaičių sunku pasakyti, bet man apskaičiuojant taip atrodo, kad apie ketvirtadalis visų Lietuvos žmonių išvežta, ir vis veža.

— Ar nesugrįžo kas iš išvežtųjų?

— Pasitaiko, ypač iš tų, kurių pasilikusieji Lietuvoje artimieji siuntė siuntinius ir išgelbėjo juos nuo bado, nes daugelis taip ir mirė ten be reikiamo maisto. Kad ir parvažiuoja, tai be sveikatos. Duoda jiems ten darbo, o maisto — menkai. Parvažiuoja kuris, tai žiūrėk — nuo to išvargimo ir miršta.

KOLCHOZAI

— O kaip su tais naujai Lietuvoje steigiamais kolchozais, valdžios dvarais?

— Buvo mūsų apylinkėje toksai didesnis ūkis, kur

kolchozą padarė. Pastatė vyriausiu tokį kriaučių. Apie ūkį, jis neperdaugiausiai žino. Darbininkams jie nori mokėti valdiška kaitylė. Praeina nustatytas laikas, jis išaiškina savo vyresniesiems kodėl nebuvu galima padaryti ir tada visi gražiai sudaro pranešimą į laikraščius, kad planas išpildytas 100 procentų su viršum.

LAUKIA KARO

Lietuvos darbininkai ir ūkininkai jaučiasi prislegti ir nepatenkinti, tik komunistai ką valdžioje, plauko taukuose. Visi gi Lietuvos žmonės laukia karo, kaip išvadavimo.

APIE TREMTINIUS

— Ar gauna laišku nuo tremtinių iš Sibiro?

— Neperdaugiausia, bet kaikurie gauna. Siuntinėlius tremtiniams gali nusiųsti. O paramos jie reikalingi. Vieni žmonės, kurie atvažiuodavo į malūną, pasakojo, kad jų sesuo, išvežta 1941 metais, kuri pirma svėrė apie 70 kg. (apie 175 svarus), dabar sverianti apie 35 kg. (tik 80—90 svarų), taip skurdus tremtinių gyvenimas Sibire.

BAZNYCIOS LANKOMOS

— O kaip su bažnyčiomis?

— Girdėti prie kunigų kabinejasi, kartkartėmis areštuoja, bet Skuodo apylinkėje visos bažnyčios atidarytos. Žmonės gausiai eina bažnyčion. Krikštija, vedasi, laidoja bažnyčioje. Dabar tik pirma prieš žėnybas turi eiti į valsčių užsirašyti. Paskutiniu laiku buvo žinių, kad Kretingoje vieną kunigą areštavo.

AR ILGAI GALĖS LIETUVOS GYVENTOJAI ISLAIKYTI?

— Lietuviai gali daug pakelti. Jei ilgiau bolševikų okupacija pasiliks, senuosius, vyresniąją kartą — iškankins. Jaunesnieji gi — bus suvaryti į kolchozus. Teko kalbėti su pramkombinato direktoriumi, kurs užtikrino, kad už metų kitų Lietuvoje bus kolchozai, nuosavybės atimtos. Aš pats Amerikoje sunkiai dirbęs (vienojo dirbtuvė dirbau 15 metų), kietai taupęs buvau nusipirkęs malūną, kurį atėmė nuo manęs. Ilgus metus Amerikoje buvau paprastu darbininku, negirtuokliavau, savo gyvenime nesusiturėjau daugiau kaip dvi porų kurpių, ar

Tęsinys 6-tame puslapyj

Artistė Peggy O'Neill, parodo direktoriui savo rolės dalį. Kaip matome jos darbo stalas tai grindys.

Prezidentas Truman linksmiai pasisveikina Britanijos Field Maršalą Bernard L. Montgomery, kai jis atvyko į Washington, D. C. Maršalas pasiūlė Anglijai, kad ji užmokėtų Jung. Valstybėms už sudeginimą 1814 m. Baltųjų Rūmų.

MUZIKAS
POVILAS SAKAS

Pagerbti Ižymų Poetą "Vytis ir Erelis" Autorių Vyriausį "Darbininko" Redaktorių Kun. Dr. K. Urbonavičių KONCERTAS

OPEROS ARTISTĖ
BIRUTA RAMOŠKAITE

RUOŠIAMAS "DARBININKO"

Sėkmadienį, Lapkričio-November 3, 1946

3 Val. Po Pietų

So. Boston High School Auditorijoje,

Thomas Pk., So. Boston, Mass.

Programą išpildys pagarsėjusi operos artistė Biruta Ramoškaitė; Šv. Pranciškaus Par. Mišrus Choras, vadovybėje muziko Povilo Sako; Dr. Juozas Antanėlis; Antanina Grabijoliūtė; Stella Raznauskaitė; Iz. Zalubaitė; pasakys eiles Studentė Bronė Budreikaitė, neseniai atvykusi iš Paryžiaus. Taipgi bus ir kitų įžymių artistų. Visus nuoširdžiai kviečiame į šias pagerbtuves – šaunų koncertą.

RENGĖJAI.

Ką pasakoja vyrai

tik ką rugpiūčio mėn. išvykęs
iš Lietuvos

Pradžią 1-ame puslapyje rašė nusiuntę Amerikos rinktų drabužių į Lietuvą. Ar gavote kas?

— Mūsų, Skuodo apylinkėje, negirdėjau, kad kas būtų gavęs. Buvo kalbos, kad drabužių būtų atsiųsta ir kad juos gavo rusai ir komunistai Lietuvoje.

Ką jums sakė lietuviai išvažiuojant?

— Daugelis prisibijojo, kad kaip nors per apgaulę manęs nenugrūstų į Sibirą. Bet aš pasakiau, kad Amerikos konsulas mane išleisdžia, Amerikos laivų važiavoju, nieks man negali sukludyt.

Išvažiuojant jie tik pasakė: "Neužmiršk mūsų, gelbėkit Lietuvą".

MASKVOJE

— Kai buvote Maskvoje, kaip ten atrodė?

— Sušneku kiek rusiškai. Sutikau rusų, kurie pasakojosi, jog sunkus gyvenimas, bet iš jų pasakojimo supratau, kad jų algos didesnės, kaip Lietuvoje. Po žeminių traukinių gražūs, bet yra kitų trūkumų apšvietimui. Sakysime, daugelis žmonių, negaudami vie-

Pinigus kai siunčia, doleriais nešmoka, o vieton dolerio duoda penkis rublius, bet ką gi už juos nupirksi, jei, pavyzdžiui, apšviestas kaštuoja 3,000 — 4,000 rublių. Tad supratinę, nenorėdami savo giminių skriausti, neima jiemis siųstų pinigų, kad jie grįžtų atgal.

— Komunistų laikraščiai

tos viešbučiuose atvykę į Maskvą visą naktį pravaiksto gatvėse. Buvau kartą teatre ir pasitaikė sėdėti šalia vienos rusės, apie 35 metų amžiaus, kuri man pasakė: mes tik kovojame už duoną.

Teko kalbėtis su raudonarmiečiais Lietuvoje. Jie giria Rusiją, bet kitą kartą, išmetę burną, ir prasi-taria. Galima suprasti, kad milijonai rusų, laukia perversmo.

PER SSSR ŽEMES

— Važiavote per Rusiją į Odesos uostą, kaip atrodo Sovietų žemė?

— Atrodo, palyginus su Amerika ir Lietuva, kaip šimtu metų atsilikusi. Šiaudiniai stogai, kiti pašūrpę, važiuoja kelias mylias — plika žemė, paskui užvažiuoji kolchozų — kaimą.

Rusai — melagiai. Mes patys jų laikraščiuose matėme, kad visi Lietuvos žmonės su jais, jų nori. Ar ne melagiai — mes gi žinom, kad jų niekas nenori ir nelaukia. Arba vėl — buvo dveji balsavimai, gal vienas iš dvidešimties balsavo, o paskui rašo 99% balsavo. Aš — Amerikos pilietis, vis tiek privedė mane prie dėžės balsuoti. Pritrūko balsų kortelių, bet jie beturį, nors jų ne-spausdino ir iš kitur neat-sivežė, o iš tos pačios dėžės paėmė, kad vėl mestų. Su balsų dėžėmis, jie tvarkosi, kaip norėdami...

LAIKRAŠTIS IŠ VILNIAUS

K. Žilinskis pasakojo, tarpais sustodamas, susi-graudindamas. Jo akys prisipildydavo ašaromis, prisiminus dabartinį Lietuvos kruviną vargą.

Atvažiuodamas įsiai at-sivežė ir lietuvišką laik-raštį, komunistų partijos organą "Tiesa", Nr. 194, Vilniuje išspausdintą 1946 metų rugp. 20 dieną. Laik-

raštyje, vedamajame nusi-skundžiama:

— Tiesiog nedovanotinas dalykas, kad, pav., rugpiūčio 15 d. Kretingos apskr. grūdų paruošų metinis planas tebuvo įvykdytas tik 0,4%, Tauragėje — 0,6%, Šiauliuose 2,4% ir t.t. Yra nemaža faktų, kad kuliomas mašinos stovi be darbo, o kuliomas nevyksta.

Toliau — laikraštyje Pa-leckio įsakymai, tarp ku-rių paskyrimuose skaito-me:

— Aleksandr Petrovič Sokolov paskiriamas Lie-tuvos TSR Ministrų Tary-bos Pirmininko Pavaduo-toju.

— Sergej Michailovič Škodin paskiriamas Lietu-

Antroji Connecticut Valstybės
Šv. Pranciškaus Mylėtojų Ir Tretininkų

KONFERENCIJA,

globojant

Kun. Kleb. M. Pankui,

įvyksta

Kristaus Karaliaus šventėje,

Spalių 27 dieną

Šv. Andriejaus parapijoje, New Britain, Conn.,

396 Church ir Stanley Str.

KONFERENCIJOS PROGRAMA:

1 P. M. — Šv. Andriejaus parapijos salėje — Ansonijos, Bridge-

port, Hartford, New Britain, New Haven ir Waterbury, Tretinin-

kų Kongregacijų Tarybų posėdis.

3 P. M. — Šv. Andriejaus par. bažnyčioje — pamokslas, iškilmin-

gas įžadų atnaujinimas, maldos, giesmės ir Generalė Absoliucija.

4 P. M. — Šv. Andriejaus par. salėje — Tėv. Dr. Viktoro Gidžiū-

no, O.F.M. paskaita: "Šių Dienų Tretininkų Uždaviniai Pagal

Popiežiaus Pijaus XII Nurodymus."

Tėv. JUSTINO VAŠKIO, O.F.M.

trumpas referatas:

"Trečiasis Ordinas ir Tarka".

Paklausimai, maldos ir užbaiga.

PRIEŠ KONFERENCIJĄ —

Spalių 23—27 d.

Tretininkų Rekolekcijos

Pamokslai rytais — 9 val., vakarais — 7:30 val.

Šv. Andriejaus Parapijos 40 Valandų Atšildai:

Spalių 27—29 d.

KONFERENCIJOJE DALYVAUS:

Kunigai Klebonai, Asistentai, Šv. Pranciškaus Mylėtojai ir Tre-

tininkai iš sekančių Connecticut valstybės Lietuvių parapijų:

Ansonia, Bridgeport, Hartford, New Britain, New Haven ir

Waterbury.

PER SERAFISKĄ ŠV. PRANCIŠKAUS MEILĘ I TAIKĄ!

AMERICAN
RED CROSSCONN. APSKRIČIO
SUVAŽIAVIMAS

ALRK Moterų Sąjungos Conn. valstybės apskrities svarbus metinis suvažiavimas įvyks spalio 13 dieną 1946 m., Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 339 Greene St., New Haven, Conn. Pradžią 1 valandą po pie-

ty. Kadangi šis suvažiavimas bus metinis, nes teks išgirsti pranešimus iš valdybos veikimo; taipgi trijų apskričių rengimo gegužinės komisija padarys pranešimą iš savo darbuotės, ir reikės išrinkti valdybą dėl ateinančių metų. Taigi kviečiu visas kuopas skaitlingai atstovų prisijusti ir pagaminti naudingų įnešimų.

M. Jokubaitė,
Conn. apskr. rašt.

Apskričio Suvažiavimas

ALRK Moterų Sąjungos Mass., Me. ir N. H. valstybių apskrities suvažiavimas įvyks spalio 13 dieną 1946 m. Nek. Pr. P. Šv. par. salėje, 432 Windsor St., Cambridge, Mass. Pradžią pirmą valandą po pietų.

Kadangi bus svarbus metinis suvažiavimas ir naujos valdybos rinkimai, tai kuopos prašomos prisijusti skaitlingai atstovų. Raportai iš kuopų veikimo per pastaruosius metus bus išklausyti. Raportai turi būti priruošti raštu.

Antanina M. Wackell,
Mass., Me. ir N. H. apskr. rašt.Visų Lietuvių Mylimas ir Skaudžiai Nukentėjęs
Misijonierius

Tėvas Jonas Bružikas

Visiems Lietuviams Amerikoje Idomia Rašo
Iš Tremtinystės!

Jo jaudinantieji laišakai yra spausdinami

"ŽVAIGŽDĖJE"

Skubėkite "ŽVAIGŽDĖ" užsisakyti!

Kaina — \$1.00 metams.

"ŽVAIGŽDĖS" ADMINISTRACIJA

488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

Juozas Kasinskas

Ina

Laidotuvių

Direktorius

602 Washington Blvd

BALTIMORE 30, Md.

Tel. Lexington 8595

Limosinal dėl viešųjų reikalių

Patarnavimas Diena ir Naktį

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Spalių 6 d., Petras Genevičius susituokė su Alena Gedraityte, 268 Gold St.

Tą dieną, 3 v. p.p., baigėsi sekmingos jaunimo misijos. Visi džiaugėsi tėvelio Antano Mažuknos, MIC. iškalbingais pamokslais.

Spalių 7 d., 7:30 v. v. prasidėjo misijos moterims ir merginoms. Šias misijas veda Tėvas Juozas Vaitkevičius, MIC., kurio metu gyvenęs Romoje.

Aukos. Parapijos mokyklos fondas aukavo po \$5. — Jonas Ona Dikšai, Ona Stokienė, adv. Juozas Gailius ir šeima, Vincetas Jucas, Jr., N. N., po \$1. — Jonas Overka, N. N., P. Vasiliauskiene, A. Kalakausky, M. Švelnis, E. Naudžiūnas, A. Mitkus, ponis Demsky, Marė Matuzaitė, Onytė Freeze.

Bažnyčios taisy aiškavo: — Magdalena - Kazimieras Valad-

DAKTARAI

Tel. TROWbridge 6330

J. Repshis, M. D.

(REPSYS)

Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

IVAIROS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948

Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, paroms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausią Užėigą Vyrams ir Moterims yra

SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS,

Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausią toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

skubiai praveisti nes knygute atspausdinti ims kiek laiko.

Kadangi šis planas, Dr. K. Urbanavičiaus pagalba koncertas sujungtas su jo didžiulio veikalo "Vyčiai ir Eglės" pasirodymu, tai visiems galėsimės šis veikalas su garbingojo autorius parašu bus įteiktas koncerto pertraukoje.

Į koncerto garbės komitetą nutarta pakviesti gubernatorių M. J. Tobin, senatorius David I. Walsh ir Leverett Saltonstall, Bostono Kongresmoną Johna W. McCormack, Mayorą M. J. Curley, Lietuvos Garbės Konsulą adv. A. O. Shalną ir dvasios vadus.

Į koncerto vykdytojų komitetą išrinkta šie:

Pirmininkas — Pr. Razvadauskas, vice pirmininkai — Stasys Mockus, Stella Raznauskaitė ir Eva Paulauskaitė.

Raštininkai — Jonas J. Romanas ir Felicija Grėdelaitė.

Izdininkas — A. Peldžius ir Dr. A. L. Kapochy.

Kvietimų Komisija: Adv. Jonas Grigalius, pirmininkas; nariai: A. J. Namaksy, Vl. Paulauskas, Mrs. M. Gailienė.

Publikacijos Komisija: — Kun. Jonas Bernatoniš, A. F. Kneizys, Al. Ivaška, J. Kumpa, St. Griganiavičius ir L. Venčienė.

Tikietų platinimo komisija: Adv. J. B. Gailius, pirm.; vice pirm. — Feliksas Zaleskas ir M. Karčiauskienė. Nariai: L. Svecionienė, Valerija Palonis, Petr. Svilienė, Eva Kuderaišienė, V. Vaitka, Ona Kašėkaitė, M. Bartkevičienė, Ona Gureckienė, Alena Lioliienė, Ona Norikiūtė, B. Gailienė, A. Majauskaitė, St. Kontautas.

LANKESI

Seštadienį, spalio 5, š. m., "Darbininkų" lankėsi veteranai-labdarai p. Matas Norbutas iš Cambridge, Mass. Atsilankymo proga apdovanojo "Darbininko" štabą skaniais vaisiais. Ačiū!

Pirmadienį, spalio 7 d., "Darbininkų" atsilankė tolimas svečias p. Kvičius, ALRKS Sekretorius. Jis turėjo pasitarimus su Bostoniečiais Susivienymo ir kitais reikalais.

BOSTONO KOMITETAS LAISVINTI LIETUVĄ

Šaukia savo svarbų susirinkimą lapkričio 8-tą, 1946 m., ir kviečia visų draugų atstovus, pavienius ir susiinteresavusius asmenis. Susirinkimas įvyks Šv. Petro parapijos bažnytinėje svetainėje, West Fifth St., So. Bostone. Rap.

GAVO SIUNTINĮ KNYGŲ

"Darbininkas" gavo siuntinį tik iš spaudos išėjusių knygų anglų kalba "The Story of Lithuania". Ji puikiai atspausdinta garsios knygų firmos Stratford House, New York, su gražiais viršeliais. Tai puiki dovana, ne tik valdininkui, mokytojų, knygyniui, bet labiausiai savo sūnui, dukrai ar artimesniam giminaičiui. — jaunuoliui, kuris lietuviškai mokosi ar neskaito. Iš tos knygos jis sužinos apie savo tėvų ir protėvių krašto istoriją, jos laimėjimus ir dabartinę nelaimę. Tas žinojimas gal sužadins jo širdyje lietuviškos jausmą ir jis gali tapti uoliu lietuviu patrijotu, kovotoju už Lietuvos laisvę, taip kaip tapo pažadintas sulenkėjęs lietuvis jaunuolis o vėliau tapęs garsiu Lietuvos patrijotu — Dr. Vincas Kudirka.

Vietiniai užėkite "Darbininką" tos knygos pamatyti, o iš toliau siųskite užsakyti. Jos kaina \$3.50! Šiuo krintingu Lietuvai momentu jos vertė yra didelė.

VAIKŲ DARŽELIS: — Aprengti Amerikos lietuvių padovanotais drabužiais, lietuvių tremtinių vaikų būrelis.

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

RACIONIENĖ - Dargytė, Podencija, iš Laižuvos val., Mažeikių aps., gyv. Brooklyne.

RACKAUSKAITĖS, Agota ir Marijona, iš Tauragės val., gyv. Čikagoje.

RACKUS, Anna, iš Gardamo parap., Naumiesčio val.

RAMINAUSKIENĖ, Anelė ir vyras Raminauskis, Juozas, gyv. Čekiškės val., Kauno aps., gyv. Mahanoy City.

RELUNAS, Mary, REPŠIS, Francis ir Repšienė, Kotryna, Elzbieta Stradauskaitės krikštėnaitė gyv. Nashua, N. H.

RINKEVICIENĖ - Žiukaitė, Ona, dukterė Rožės, iš Balbieriškio val., dirbo siuvykloje Brooklyne.

RINKEVICIŪTĖ, Elena, iš Sasnavos val., Marijampolės aps., išvyko Amerikon 1939 m., gyv. Čikagoje.

SENIONAS, Jonas, iš Lekėčių val., Šakių aps.

SKAMBARAKIENĖ, Ona, gyv. Philadelphiaje.

SKATIKAITIENĖ, Domicėlė, iš Simno val.

SPERBER, Emil Otto ir Martha, iš Skaudvilės, Tauragės aps., gyv. Philadelphiaje.

SPIRGYŠ, Leonas, gyv. Pittsburgh, Pa.

SPURGA, Kazys, gyvenęs Marijampolės aps.

STAJINSKAS, Ignas, gyv. Cleveland, Ohio.

STASAITIENĖ, Konstantina ir vaikai Stasys ir Ona, kil. iš Sėtos val., Kėdainių aps., gyvena Amsterdam, N. Y.

STENIONIS, Antanas ir Stejonis, Juozas, iš Seirijų val., Alytaus aps.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBIA MOTINOS ŠV.

Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.

Vice-Pirmininkė — B. Gailienė, Prot. Rašt. — Ona Ivaškie, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass. 8 Winfield St., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — B. Čiulienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway 1364-W.

Izdininkė — Ona Stanilaitė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvardarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass.

Kasos GL — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV JONO EV. SL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleika, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Jonas Gluckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.

Izdininkas — Stasys K. Griganiavičius, 609 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

Maršalka — Jonas Zaika, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

ATIDARO TUOJAU

LAUNDERETTE

SELF-SERVICE LAUNDRY

21 Naujų BENDIX Skalbiamų Mašinų

10 Svarų Drabužių už 25c.

Viskas automatiškai.

SOU 9611

380 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

NAUJOS ANGLIJOS SODALIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Apskričio pirmininkė, Sadie Kaziliūnaitė, ir visa valdyba nuosirdžiai kviečia Naujos Anglijos sodalietes dalyvauti suvažiuose. Apskričių: Brockton, Cambridge, Lawrence, Lowell, Nashua, Northwood, South Boston, Worcester — St. Casimir, Worcester — Our Lady of Vilna. f) Paskaita: kun. F. Norbutas, iš Brockton.

Taipgi kviečiame visus dvasios vadus atvykti ir apsvastyti, kaip mes galėtume pagerinti mūsų Sodalietės veikimą. Sodalietė yra viena iš geriausių įrankių, kurs laiko mus arti Dievo — Per Mariją arčiau prie Jėzaus.

Taigi lauksime visų Naujos Anglijos Sodalietė ir kunigų atsilankymo į šią svarbią konferenciją.

DIENOTVARKE

9:30 — Šv. Mišios; pamokslas: kun. A. Abračiūnas, N. A. Sodalietė Dvasios Vadas.

11:30 — Pietūs.

1:30 — Posėdžiai: a) Malda.

b) Rinkimas Rezoliucijų Komisijos. c) Sveikinimai. d) Skaity-

METINIS PARENGIMAS

Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Grupės metinis parengimas bus lapkričio 24 d., 1946, 3 val. po pietų, Municipal Building salėje, So. Boston, Mass.

Grupės Vedėja.

TAUJENIENĖ - Dimaitė, Stasė, gyv. New Yorke ar Brooklyne.

TEKORIUTĖS, dvi seserys, iš Kumelionių km., Marijampolės aps.

TOMKEVICIUS, Juozas, iš Veliuonos val., Kauno aps.

TOMKEVICIŪTĖ, Juzė, teta Paulauskienės, gyv. Philadelphiaje.

TUMOS, Hadwig, jos vyras Edmundas ar Edvardas ir dvi dukterys, gyvena New Yorke, vėliau Brooklyne, Marion St.

TURLA, Antanas ir Turla, Alfonsas ar Adolfas, gyv. Čikagoje.

UMBRAZIŪNAS, Aleksandras, gyv. bene Roselande.

URBONAS, Juozas ir Urbonienė, Antanina, gyv. Buffalo.

URMONAS, Petras, iš Jonišio val., Sialūjų aps.

URNIKIS, Adomas, iš Mosėdžio, Kretingos aps., gyv. New Yorke.

VAICIŪNIS, Stanislovas, sūnus Kazimiero, iš Kamajų parapijos, Rokiškio val.

VALAUSKAITE, Adėlė, gimusi New Yorke.

VALAUSKAS - Volovskis, Stasys, gim. Tveriuose, gyv. Brooklyne.

VALECKAS, Antanas, ir šeima, gyv. Čikagoje.

VARNIENĖ - Pipiraitė, Anelija, iš Anykščių val., Utenos apskr.

VASILIAUSKAS, Alfredas ir Vasilias, Jonas, iš Daugėnų val., Biržų aps.

VELICKA, Alfonsas, iš Daugėnų val., Utenos aps.

VELICKA, Petras, brolis Romualdo, iš Veprių val., Ukmergės aps., gyv. New Yorke.

VERBICKAITĖ, Raudė, išteklėjusios pavidė nežinoma, gyv. Pittsburgh, Pa.

ZAVISTAUSKIENĖ - Sušinskaitė, Magdalena, vyras Zavistas, Vincas ir Zavistas, Katarina ir Ona, gyv. Plymouth.

ZIEMELEN - NEEL, Lina, sesuo Muceniskienės.

ZOKAITIS, Jonas, iš Naumiesčio, Šakių aps., gyv. Brooklyne.

Ieškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street New York 24, N. Y.

IVAIROS SKELBIMAI

REIKALINGA kombinuotai — Cambermaid & Waitress į privačią mergaičių mokyklą. Duodamas užlaikymas. Atsišaukite pas Miss Smith, Natick 117. (8-11)

REIKALINGA siuvėjas. \$60.-00 į savaitę. Pastovus darbas, geros darbo sąlygos. Didelė proga išsidirbti. GRAFT CLEANERS, 1707 Mass. Ave., Lexington. (8)

PARSIDUODA salūnas su restorantu. Laisnis 7 dienų. Vienas geriausių Bostono. Parsiduoda pigiai. Norintneji geros vietos, tuojau kreipkitės į Richard Stewart, 91 Anawan Ave., W. Roxbury, Mass. (4-7-11)

REIKALINGA namų darbui tarnaitė. Gali gyventi vietoje. Jai geras kambarys. 2 vaikai. 6 kambariai apžiūrėti. Šaukite: Stadium 8785. (4-7-11)

Reumatiški Skausmai

Dėsnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savybę galingą šilumą, šildydama galiną, išstarpina Reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglius, šaltį. Daugumai žmonių pagelbėjo ir tamsiai pagelbės. Nelaik ilgai, ale tuojau išsilyk DEKENS OINTMENT, arba rašykite ir dirbtuvę. Kaina 2-oz \$1.00; 4-oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė 16-oz. \$5.00. DEKEN'S OINTMENT CO. P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

So. Boston Furniture Co.

Matrasai naujai perdirstami.

Kainos pranešama iš anksto.

380 1/2 West Broadway,

Tel. SOU 2758

Jūsų kreditas geras.

Pristatymas skubus.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius ir
Balsamuotojas
Turi Notaro Teles

254 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Tel. SOU 2580

Sūnus gyvenamoji vieta —

838 Dorchester Ave.

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Tel. COLUMBIA 2537

Literatūros Skyrus

Tajo Kalno Didvyris

Iš Tolimųjų Kraštų "Misijų" Apysakos Jaunimui

Balduin Rambo, S. J.
Išvertė R. Krascuskas

8. Prakeiktas aukso troškulys

(Tęsinys)

Felipe liepė išnešti ant-
rą dėžę. Taip pat ir šioje
tebuvo tikrai įrankiai, ke-
li šautuvai ir šaunamoji
medžiaga. Taip nešė dėžę
po dėžes. Bet jose nieko
daugiau nebuvo, kaip tik
sudėvėti rūbai, džiovinta
mėsa, sėklos ir panašūs
daiktai.

Atplėšę paskutinę dė-
žės dangtį, plėšikai džiaug-
smingai sušuko: liturgi-
niai Mišių drabužiai gulėjo
viršuje. Tai buvo misijo-
nierių dėžės. Tikrai ji sle-
pė aukso! Skubiai nu-
traukė jie šventus drabu-
žius. Ant dugno sublizgė-
jo kažkas geltona.

— Šalin! — sušuko Felio-
pe ir puolė prie dėžės. Jis
ištraukė tik menkai pa-
auksuotą, gerokai nune-
šiota kieliką.

— Be vertės! — sušnirpė-
tė ir trenkė indą į uolą
žemyn. Paskiau apvertė
dėžę. Vienas kitas maža-
vertis indelis šventų alic-
jų, žvakidė ir ampuokos iš-
riedėjo iš jos. Nė vieno
brangaus pinigėlio nebu-
vo.

Plėšikai keikėsi. Dėl to-
kio turto tiek daug kraujo
pralėjo!

Taip pat maišai ir rėšu-
kai, kuriuos pabėgėliai be-
skubėdami paėmė, buvo ne
kas kita, kaip menkos pra-
gyvenimo liekanos. Valan-
džiai sumišę ir abejingas,
Felipe pagaliau tarė: —
Ak, žinau, kodėl dėžėse nėra
aukso. Žinome, Padre lai-
ku paslėpė jį kalno ur-
uose. Jis mūsų, mes rasi-
me!

Plėšikai prisirišo švytu-
rius prie lazdu ir apšvietė
olą. Neliko nė vieno kam-
pelio, kurio jie nebūtų iš-
landę, nė vieno akmenio,
kurio keletą kartų nebūtų
išvartę, nė vienos tamsės-
nės vietos skliaustuose,
kurios su ilgomis bambu-
ko kartimis nebūtų išbadę.
Bet niekur nerado angos į
kalno vidurį.

Felipei atėjo mintis:
anga į kalno vidurį galėtų
būti užmūryta. Jis liepė
dar kartą viską rūpestin-
gai apšviesti.

J. Stanikūnas.

VYRŲ STOVYKLOJE — iš lentų sukaltuose ba-
rakuose Lietuvos tremtiniai vyrai ruošiasi nakties po-
ilsui.

PRAGYVENTOS VALANDOS

Ten, kur audros, antai,
Tarp kalnų aukštai
Svyruoja net ažuolų seną;
Kur bedugnė gili,
Paslaptinga, tyli
Nasrus išžiedinus žvalgena;

Kur perkūnas rūstus,
Nepatepęs ratus,
Zaibais po padangę lakioja,
Tarp liepsnotų degnų
Skrudžia širdį kalnų, —
Gyvent mane norai vilioja.

Ten, kur žemė kieta,
Dirvonai nuklota
Drąsiausį artoją baugina;
Ten, kur reikia trąšų
Vien iš kraujo lašų, —
Ten dirbt mane jėgos vadina.

Tarp verpetų didžiųjų,
Ten, ant jūrų plačių,
Kur šniokščia banguliai putoti:
Kur mirtis alkana
Nesakys, kad gana, —
Ten dūšiai norėtus kovoti.
Ir jaunystę pražūt —

kasdami, nuėmė žemes ir
nuo Alfonso kojų, tačiau
nė vienas jų nepastebėjo.

Vienas vyras, ieškoda-
mas oloje džiovintos mė-
sos, staiga sustojo kertė-
je ir po minutės staigiai
sušuko:

— Ponas vade, indėnas!

— Kur?

— Čia iš žemių matyti jo
kojos.

— Ištrauk jį!

Plėšikai griebė už kojų
ištraukė.

— Alfonso! — sušnibž-
dėjo kiti ir spruko šalin.
Jie buvo įsitikinę, kad jis
čia jokių būdu negalėjo at-
vykti. Kaip galėjo Alfon-
sas išvengti krikščio?

— Tačiau jis yra, — pa-
tvirtino Felipe. — Atsi-
menant, kaip tą naktį, kai
mes išvykom iš Campo Al-
to, kažkas mums sušuko,
kad mes saugotumės Tajo
kalno ir botokudų ir kaip
jis pasivadino Alfonso Ta-
kape.

Visi kiti pritarė. — Gy-
vatė, jis klausėsi mūsų ir
paskui įspėjo indėnus. Ar
dar gyvas?

— Dar neatšalęs, bet ne-
bejudą.

— Išneškit jį!
Vyras ištempė jaunuolį
į ugnies šviesą. Jo akys bu-
vo užmerktos. Dešinioji
ranka sustingusi, nes nu-
tekėjo daug kraujo.

Vienas plėšikų padavė
degantį nuodėgūlį ir tarė:
— Stai, pasvilink truputį
blakstienas, tai geriausia
priemonė sužinoti, ar dar
gyvas, ar ne.

Plėšikas pagriebė nuo-
dėgūlį ir perbraukė Alfon-
sui akis. Kūnas nejudėjo.
— Jis miręs.

— Bet aš dar pažiūrėsiu,
— sušuko Felipe. — Gua-
raniečiai ramiai duodasi
švilinami, kepinami ir
spirginami, jei tik tikisi
išsigelbėsia.

Felipe apčiupinėjo kū-
ną. Širdis plakė.

— Jis gyvas! Palauk, gy-
vate, mes tave tuojau pa-
budinsim! Laikyk jį ant
ugnies!

Du vyrai nutvėrė Alfon-
są už kojų ir rankų ir iš-
tiesė ant žarijų. Po valan-
dės per kūną perbėgo
skausmingas trūkčioji-
mas.

— Atneškite čia, — įsakė
Felipe. Vyras padėjo Al-
fonso prieš vadą.

Baltijos Universiteto (Hamburge) salėje, studentai renkasi prieš paskaitas.

Malonios Ir Puikios

Malonios ir puikios pakalnės Dubysos,

Išmintos žemčiūgų vainikais margai!

Šalis, kur užaugau! Kur atmintys visos

graudingos, kaip mūsų vargai!

Banguoja Dubysa blaiviai vilnimis,

O beržas našlatis nuleidęs šakas,

Kad švinta rytai ir išblyksta naktis,

jai beria sidabro rasas.

Ne rasos, tai graudžios jam ašaros byra!

Bet veltui šakas garbiniais apdabins:

Dubysa jau myli... bet tolimą vyrą:

vien Nemunas ją apkabins.

Lietuvės nieško, kaip vilnys Dubysos,

Sau meilės už kalnų, už girių tamsių;

Bet meilę ir širdį atranda ne visos,

nes bėga lietuviai nuo jų.

Kur Temza, Laba, Amazonė plačioji,

Ten skursta lietuviai nuvargę keliais;

Kur Varšuvos miestas, Maskva tolimoji,

ten spaudžia juos mokslo giliais.

Lietuvės, kur vilnys Dubysos banguoja,

Sau rūtomis pina geltasias kasas;

Kad padalges grėbia, graudžiai uždainuoja,

bet širdį jų kas besupras?

Ir eina tos dainos per Lietuvą mūsų,

Kaip Nemuno mielo blaivioji vilnis!

Joms pritaria balsas nuo Kuršo ir Prūsų;

jų klausos nutilus naktis.

Kaip rausta jurginai ir rūtos žaliuoja

Ir pina Dubysos pakranciais margai,

Taip žydzia lietuvės, bet liūdnei dainuoja,

nes spaudžia jų šalį vargai.

Maironis.

—Taip, jaunuolėli, mes vieną kulką į kaktą, ir tu
vėl tave turim! Tu atrodai mirsi be skausmų. Jei ne-
begalinis menininkas! Pir-pasakysi, pasiimsiu tave,
mausia, tu perplaukei priirišiu prie laukinio ark-
Garganta do Diabo krik-lio uodegos ir užpiudysiu
li, kaip kokį tvenkinį, vė-šunimis. Tada ne plėšrusis
liau klausėsi mūsų kalbų, paukštis nespraus tavo
ispėjai pabėgėlius Tajo skiauteliu. Alfonsai Ta-
kalne, išsaudei apie pusę pe, kur paslėpti turtai?

tuzino mūsų žmonių, pats
apsimetei mirusiu, kad vėl
pabėgtum. Bet, dabar ži-
nok, jau galas! Jei pas-
mety, kur yra jėgimas į tur-
tų urvus, paleisiu tau tik vės.

— Vaikė, tu meluoji! —

suriko Felipe, — tu me-
luoji, kaip ir aną kartą

prie Yguassu! Aš dar kar-
tą tavęs klausiu: kame Pa-

dre paslėpė aukso?

— Padre neturėjo jokio

aukso.

— Jaunuoli, — sušuko

plėšikas, — aš klausiu ta-

vęs paskutinį kartą: kur

yra jėgimas į slaptą Tajo

kalno turtų sandėlį.

— Felipe, — atsakė ra-

miai Alfonsas, — aš tau

nustebu, kai jis braidžios

sakau paskutinį kartą: iki

kelių po aukso, kaip

Tajo kalne nėra nei turtų

sandėlio, nei aukso: —

Felipe spyrė jam koja.

— Taip, jūs visi esate me-

lagių išperos! Bažnyčioje

vyras saugojo olą, kiti pa-

pamaldžiai kraipote akis,

sidalino į dvi dali. Viena

o po to meluojat kaip vel-

niai. Bet šį kartą tavo me-

las bus pas'utinis! Suriš-

kit jį ir nuneškit į kampą!

Du vyrai pasaugokit! Po

to jis turės joti laukiniu

eržilu.

— Felipe Kapote, — kal-
vą, sveika Marija!

ZYGYJE Į VAKARUS — Įsikinkę į vežimėlius,
pakrautus pačiais gyvenime reikalingiausiais daiktais,
tremtiniai anuo metu bėgo ieškodami prieglaudos ir
užtarimo.

bėjo Alfonsas tvirtai, —
aš nesu melagis! Išpė-
tave! Aš girdėjau botoku-
dų karo pasitarimą. Jie t-
ve apgavo. Jie nori juos v-
sus išžudyti. —

Felipe garsiai nusijuo-
kė:

— Vaikše, tu nori mane
įbauginti! Neverk! Manai,
kad Felipe Kapote leis-
Juodajam Tigrui (botoku-
dų vadui) už nosies vedžio-
ti? Jei tu iš tikrųjų žino-
tum, kad botokudai nori
mus užpulti, tu tylėtum.
Tu esi ne tik melagis, bet
ir asilas! Jei aš žinau, ka-
mano priešą kas užpuls, aš
jokiu būdu jo neįspėsiu,
bet ramiai leisiu jiems a-
biem susipešti. Trinčiai-
tik iš pasitenkinimo ran-
kas! Teišdrįsta Juodas-
Tigras mus pulti! Suriškit
tą kvailą berniukštį ir
svieskit į kertę!

Plėšikai surišo Alfonso
rankas ir kojas, pritraukė
rankas tarp kelių ir perbi-
šo tarp jų lazda. Paskia-
u spardydami nustumė ji
prie sienos.

Alfonsas gulėjo nejudė-
damas. Suriesta ir ugnai
baisiai skandėjo! Suver-
tos rankos degti nuo raū-
džių. Sužibėta ranka rūtė
ir pamėlynavo. Alfonsas
žinojo, kad tai ženklas
kraujo užsinuodijimo. Šal-
tas prakaitas išpylė jį.
Šiandien jis pergalėjo ne-
apdykantą plėšikų vadui ir
įspėjo jį. Tačiau Felipe
juo netikėjo ir mažiausiai
tuo rūpinosi. Alfonsas ty-
liai meldėsi už abu jam
brangius mirusius, ir už
vargšus pabėgėlius, kurie,
gal būt, pateko į botokudų
rankas.

Plėšikai sugulė aplink
gestanciją ugnį. Nieks ne-
kalbėjo. Neradę aukso jie
graužėsi. Botokudas matė
turtų sandėlį ir dar mone-
tą buvo pasiėmęs. Godu-
mas nuleido jiems supras-
ti, kad Juodasis Tigras
juos apgavo.

Felipe sėdėjo nusimi-
nęs. Jis suskaitė savo žmo-
nes. Trisdešimt vyrų! De-
šimt žuvo, juos išsaudei da-
niekšai guaraniečiai! Tik-
riausiai turtas turi būti

kalne, kitaip, jie labai ap-
vės paskutinį kartą: kur
yra jėgimas į slaptą Tajo
kalno turtų sandėlį.

— Felipe, — atsakė ra-
miais Alfonsas, — aš tau
nustebu, kai jis braidžios

sakau paskutinį kartą: iki

kelių po aukso, kaip

Tajo kalne nėra nei turtų

sandėlio, nei aukso: —

Pirmieji tekančios saulės

spinduliai pažadino į dar-
bą turtų ieškotojus. Vieni

vyras saugojo olą, kiti pa-

sidalino į dvi dali. Viena

turėjo išieškoti kalno apa-
niai. Bet šį kartą tavo me-

las bus pas'utinis! Suriš-

kit jį ir nuneškit į kampą!

Du vyrai pasaugokit! Po

to jis turės joti laukiniu

eržilu.

— Felipe Kapote, — kal-
vą, sveika Marija!

Teikis atmintį mus savo

širdyje, melski už mus Die-